

Toimintakertomus ja tilinpäätös **2020**

fennia
Henki-Fennia

Sisällys

Toimitusjohtajan katsaus	1
Hallituksen toimintakertomus.....	4
Tilinpäätös.....	10
Tuloslaskelma	11
Tase	12
Rahoituslaskelma	14
Tilinpäätöksen liitetiedot.....	15
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	15
Konserniyhtiöt 31.12.2020	21
Tunnuslukujen laskentakaavat	22
Tilinpäätöksen tunnusluvut	23
Emoyhtiön sijoitusjakauma käyvin arvoin	24
Emoyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle	25
Riskit sekä riskien -ja vakavaraisuuden hallinta	27
Tuloslaskelman ja taseen liitteet.....	41
Vakuutusmaksutulo	41
Ensivakutuuksen vakuutusmaksutulo.....	41
Maksetut korvaukset	42
Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely.....	43
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta.....	44
Liikekuluerittelyt	44
Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero emoyhtiö.....	46
Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero konserni	47
Kiinteistösijoitukset	48
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset.....	49
Sijoitukset konserni- ja omistusyhteisyriyksiin	49

Merkittävimmät osakeomistukset, muut sijoitukset	50
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset emoyhtiö	60
Oma pääoma	61
Velat ja vakavaraisuus.....	62
Vakuudet ja vastuusitoumukset.....	63
Lähipiirilainat ja -liiketoimet	64
Konsernia koskevat liitetiedot	64
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset.....	65
Tilintarkastuskertomus vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian yhtiökokoukselle.....	66
Hallinto	71
Hallitus	72
Tilintarkastajat	73
Henki-Fennian johtoryhmä.....	74
Lääkärit	74

Toimitus-
johtajan
katsaus

Vuosi 2020 oli Henki-Fennian 22. toimintavuosi. Yhtiön liiketoiminta kattaa vapaaehtoiset henki-, eläke- ja säästövakuutukset osana Fennia-konsernin palveluntarjontaa.

Kulunutta vuotta kuvasi edelleen jatkuva koronaviruspandemia, joka aiheutti epävarmuutta sekä yrittäjäasiakkaidemme että yhtiön toimintaan. Tästä huolimatta Henki-Fennian liiketoiminta kehittyi myönteisesti. Yhtiön maksutulo oli 160 miljoonaa euroa (240 milj. euroa) palaten odotetusti aiempien vuosien tasolle. Vuosi 2019 oli poikkeuksellinen, sillä sijoitusvakuutusten veromuutos vaikutti kertaluontoisesti maksutulon kasvupiikkinä. Yhtiön liiketoiminnoista etenkin henkivakuutusten sekä myös eläkeratkaisujen myynti kasvoi, kun taas sijoitusvakuutusten myynti oli edellistä huippuvuotta selvästi heikompaa.

Kuormitustulolla mitattuna liiketoiminnan tuotot kasvoivat 18,6 miljoonaan euroon (18,3 milj. euroa). Yhtiön liikekustannussuhde (ml. rahastopalkkiot) parani edelleen toimintahistoriansa parhaimmalle tasolle 82,6 %:iin (89,5 %). Yhtiön tulos vuonna 2020 oli 14,2 miljoonaa euroa (37,2 milj. euroa) jota voi pitää kohtuullisena.

Sijoitustoiminnan tuotto oli 6,0 % (7,6 %). Pääomamarkkinaliikkeet vuonna 2020 olivat suuria kumpaankin suuntaan ja tuotto jäi selvästi positiiviseksi onnistuneen sijoitustoiminnan ja keskuspankkien massiivisten elvytystoimien ansiosta. Korkotaso jatkui historiallisen alhaisella tasollaan. Henki-Fennian asiakkaiden vakuutussäästöjen määrä kasvoi yli 11 %:lla johtuen sekä pääomamarkkinakehityksestä että positiivisesta nettomyynnistä (uusmyynti suurempaa kuin takaisinostot).

Yhtiön vakavaraisuus on hyvällä tasolla ja vakavaraisuutta kuvaava SCR-suhde oli alustavien laskelmien mukaan vuodenvaihteessa 191,2% (188,0 %). Yhtiö ei käytä siirtymäsäännöksiä.

Vuonna 2020 Henki-Fennian kehitys oli koronapandemiasta huolimatta yhtiön strategiakauden 2018–2022 tavoitteiden mukainen. Pää tavoitteena strategiakaudella on liiketoiminnan voilymin kasvattaminen ja liikekustannussuhteen parantaminen, jolla on tarkoitus turvata yhtiön hintakilpailukyky tulevaisuudessa. Tuotteiden osalta yhtiön tarjoamaa riskihenkivakuutusta uudistettiin ja uutena ominaisuutena henkivakuutukseen kehitettiin vakavan sairauden turva. Yhtiön investoinnit kohdistuvat edelleen pääosin toiminnan digitalisointiin ja digitaalisiin asiakaskanaviin sekä samalla parantamaan ja tehostamaan liiketoiminnan prosesseja.

Henki-Fennian näkymät vuodelle 2021 ovat varovaisen myönteiset, mutta samalla epävarmat vallitsevasta koronaviruspandemiasta johtuen. Keskuspankkien massiivisten elvytystoimenpiteiden ennustetaan jatkuvan ja nämä tukevat sekä heikentynyttä talouskasvua että etenkin sijoitusmarkkinoiden jo korkeiksi kivunneita arvostustasoja. Yhtiön vakavaraisuusasema on kuitenkin verrattain hyvä. Vakautta tukee sijoitussalkun alhainen riskinotto sekä vastuuvelan suojaaminen ALM-toimintamallin mukaisesti.

Lopuksi vielä suuri kiitos asiakkaillemme, joiden tarpeita varten olemme olemassa. Visio-
namme on antaa alan paras asiakaskokemus, jonka eteen on paljon töitä tehtävänä. Henkilös-
töllemme ja hallinnollemme ansaitut kiitokset sekä erinomaisesta työpanoksesta että yhteis-
työstä kuluneena vaikeana vuonna.

Alexander Schoschkoff

toimitusjohtaja, Henki-Fennia

Hallituksen toiminta- kertomus

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia on erikoistunut vapaaehtoiisiin henki-, eläke- ja säästö- vakuutuksiin sekä vakuutukselliseen varainhoitoon.

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian tulos vuodelta 2020 oli vallitseva koronaviruspandemia huomioiden kohtuullisen hyvä. Yhtiön liikekustannussuhde parani vertailuvuoteen verrattuna ja yhtiön liiketoiminta kehittyi myönteisesti.

Henki-Fennia on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennian tytäryhtiö 100 prosentin omistuosuu- della. Henki-Fennian konserniin kuului tilikauden päättyessä kuusi (9) yhtiön täysin omista- maa kiinteistöyhtiötä ja yksi (1) kiinteistöyhtiö, jonka omistuosuus oli 88 prosenttia.

Vuoden 2020 lopussa Henki-Fennia ei harjoittanut vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua liitännäis- toimintaa.

Vuoden merkittävimmät tapahtumat

Vuotta 2020 leimasi maailmanlaajuinen koronaviruspandemia ja sen negatiivinen vaikutus ta- louskehitykseen ja pääomamarkkinoihin. Pandemian seurauksena riskihenkivakuutustuottei- den kysyntä kasvoi etenkin toisella vuosineljänneksellä. Eläkemyynti oli hieman edellisvuotta suurempaa ja sijoitusvakuutusten osalta maksutulon kehitys vertailukautta heikompa. Vertai- lukaudella yhtiön maksutulo kehittyi poikkeuksellisen voimakkaasti asiakkaiden valmistaudut- tua voimaantulleeseen veromuutoksen. Tämän osalta palattiin poikkeuksellisen vuoden jäl- keen normaalimmalle tasolle.

Vakuutuskorvaukset olivat pandemiasta huolimatta edellisvuotta alhaisemmat ja vuoden ai- kana ei toteutunut koronavirukseen liittyviä korvaustapauksia.

Vakuutustoiminta

Henki-Fennian kokonaismaksutulo jälleenvakuuttajien osuuden jälkeen oli 159,9 miljoonaa eu- roa (240,0 milj. euroa). Yhtiön maksutulosta henkivakuutuksia oli 128,3 miljoonaa euroa (208,7 milj. euroa) ja eläkevakuutuksia 32,7 miljoonaa euroa (32,3 milj. euroa).

Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulo oli 123,0 miljoonaa euroa (204,1 milj. euroa) ja nii- den osuus yhtiön maksutulosta oli 76,4 prosenttia (84,7 %). Maksutulo jatkuvamaksuisista va- kuutuksista oli 55,4 miljoonaa euroa (53,4 milj. euroa) ja sen osuus kokonaismaksutulosta oli 34,4 prosenttia (22,2 %).

Maksetut korvaukset olivat 105,6 miljoonaa euroa (177,7 milj. euroa). Takaisinostoja oli 46,1 mil- joonaa euroa (123,5 milj. euroa). Säästösummien takaisinmaksut olivat 4,9 miljoonaa euroa (3,4 milj. euroa). Eläkkeitä maksettiin 40,1 miljoonaa euroa (39,7 milj. euroa) ja kuolemantapaus- ja työkyvyttömyyssummia 10,9 miljoonaa euroa (7,8 milj. euroa).

Liikekulut olivat 14,6 miljoonaa euroa (15,6 milj. euroa). Yhtiön liikekustannussuhde oli 82,6 prosenttia (89,5 %), kun tunnusluvussa huomioidaan sijoitussidonnaisen vakuutuksen sijoitus- kohteina olevien rahastojen palkkiotuotot.

Yhtiön tulokseen sidottujen vakuutussäästöjen kokonaistuottotaso vaihteli vuonna 2020 0,6–4,5 prosentin välillä vakuutuslajista riippuen. Myönnetyt asiakashyvitykset olivat 2,0 miljoonaa euroa, joista 1,6 miljoonaa euroa rahoitettiin aikaisemmin muodostunutta tulevien lisäetujen vastuuta käyttämällä.

Henki-Fennian vakavaraisuusaste oli alustavien laskelmien mukaan 191,2 prosenttia (188,0 %). Henki-Fennialla ei ole vastuuvelan laskennassa käytössä siirtymäsäännöksiä.

Henkivakuutuksen tunnusluvut

		2020	2019	2018
Vakuutusmaksutulo	M€	159,9	240,0	163,1
Liikekustannus kuormitustulosta	%	93,9	101,1	101,9
Liikevoitto/-tappio	M€	19,7	47,9	23,1
Kokonaistulos	M€	57,4	63,3	24,2
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä		52	53	52

Sijoitustoiminta

Yhtiön sijoitustuotto käyvin arvoin oli 48,6 miljoonaa euroa (57,1 milj. euroa), ollen 6,0 prosenttia (7,6 %) sijoitetulle pääomalle. Yhtiön tulokseen kirjattu sijoitusten nettotuotto oli 78,3 miljoonaa euroa (181,3 milj. euroa), josta sijoitussidonnaisten vakuutusten nettotuoton osuus oli 68,0 miljoonaa euroa (140,2 milj. euroa). Myyntituottoja kertyi 54,0 miljoonaa euroa vähemmän kuin viime vuonna. Viime vuoteen verrattuna myös suuremmat arvonalentumiset, pienemmät arvonalentumisten palautukset sekä arvonorotukset pienensivät tulosta 45,1 miljoonalla eurolla.

Sijoitusten käypä arvo oli vuoden lopussa 854,5 miljoonaa euroa (821,7 milj. euroa). Joukkolainojen ja pitkän koron rahastosijoitusten osuus sijoituskannasta oli 62,3 prosenttia (66,9 %) sekä rahamarkkinasijoitusten ja talletusten osuus 13,4 prosenttia (10,7 %). Osakkeiden, osake-rahastosijoitusten ja pääomarahastojen osuus oli 7,3 prosenttia (6,9 %), kiinteistösijoitusten osuus 8,9 prosenttia (10,8 %) sekä lainasaamisten ja muiden sijoitusten osuus 8,1 prosenttia (4,7 %). Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat varat kasvoivat ollen 1 369 miljoonaa euroa (1 238 milj. euroa).

Henki-Fenniassa on käytössä ALM-tasehallintastrategia. Tämän johdosta yhtiö suojaa osan markkinaehtoisen vastuuvelan arvonmuutoksista korkojohdannaisilla. Korkosuojausten tavoitteena on varmistaa pitkän vastuuvelan tuottovaateen saavuttaminen ja pienentää markkinakorkojen muutoksen epäsuotuisaa vaikutusta yhtiön markkinaehtoiseen tulokseen ja vakavaraisuusasemaan.

Korkosuojaukset on toteutettu kirjanpidollisesti suojaavina. Johdannaisten arvonmuutoksia ei kirjata tulosvaikutteisesti suojauksen ollessa tehokkuuslaskennan määrittelemissä rajoissa. Suojaukset ovat olleet tehokkaita koko vuoden 2020 ajan. Markkinaehtoinen suojausaste on

vuoden 2020 ajan pidetty 80 prosentissa. Johdannaissopimukset on toteutettu hyvän luottoluokituksen omaavien vastapuolten kanssa. Johdannaissopimuksissa markkina-arvon muutoksia vastaan vaihdetaan vakuutta päivittäin.

Henkivakuutuksen tunnusluvut

		2020	2019	2018
Kokonaispääoman tuotto	%	7,1	8,3	3,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo	M€	48,6	57,1	17,8
Sijoitustoiminnan tuotto sitoutuneelle pääomalle	%	6,0	7,6	2,4

Tulos

Konsernin liikevoitto oli 19,8 miljoonaa euroa (48,7 milj. euroa) ja yhtiön liikevoitto oli 19,7 miljoonaa euroa (47,9 milj. euroa). Yhtiö on purkanut aiemmin tehtyä korkotäydennystä 9,4 miljoonaa euroa (9,5 milj. euroa) ja tulevien lisäetujen vastuuta 1,6 miljoonaa euroa (1,6 milj. euroa). Korkotäydennysvastuun määrä oli vuoden 2020 lopussa 95,8 miljoonaa euroa (105,2 milj. euroa).

Yritysjohdo ja henkilöstö

Kertomusvuonna Henki-Fennian hallitukseen kuuluivat konsernijohtaja Antti Kuljukka (puheenjohtaja), aktuaarijohtaja Simo Sarvamaa (varapuheenjohtaja), kauppatieteiden maisteri Harri Pärssinen sekä professori Juha-Pekka Kallunki.

Hallitus piti kertomusvuoden aikana yhteensä 10 kokousta. Jäsenten läsnäoloprosentti oli 95 prosenttia.

Yhtiön toimitusjohtajana toimi Alexander Schoschkoff.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2020 keskimäärin 52 henkilöä (53).

Palkitseminen

Palkitsemisen lähtökohtana Fennia-konsernissa on kannustava, oikeudenmukainen, kohtuullinen sekä konsernin ja konserniyhtiöiden lyhyen ja pitkän tähtäimen etujen mukainen johdon ja henkilöstön palkitseminen. Palkitsemisjärjestelmät perustuvat ennalta määriteltujen, konsernin strategisista tavoitteista johdettujen tavoitteiden saavuttamiseen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi konsernille on laadittu palkitsemisperiaatteet (ml. palkkapolitiikka). Fennia-konsernin periaateasiakirjoissa määritellään kaikkien fennialaisten palkan ja palkkioiden määräytymisen periaatteet. Fenniassa palkitsemisperiaatteet ja palkkapolitiikka nähdään kokonaisuutena, johon vaikuttavat mielenkiintoisen ja riittävän haastavan tehtäväkentän lisäksi hyvä johtaminen, henkilöstöedut ja rahallinen palkitseminen. Palkitsemisperiaatteista ja palkkapolitiikasta

kasta selviää myös se, miten jokainen fennialainen voi itseään ja omaa toimintaansa kehittämällä vaikuttaa palkkakehitykseensä ja mitkä ovat palkka- ja palkkioasioihin liittyvät vastuut yhtiössä.

Palkitsemisjärjestelmien rakentamisessa ja kehittämisessä huomioidaan konsernin sekä yhtiön liiketoimintastrategia, tavoitteet ja arvot, ja yhtiön pitkän aikavälin etu sekä riskienhallinta. Lisäksi huomioidaan yhtiön liiketoiminnan jatkuvuus ja harjoittaminen ammattitaitoisesti sekä terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmissä on mm. ennalta määrätty palkkiomaksimit, jotka rajoittavat palkkion enimmäismäärän ja force majeure -ehto, joka antaa hallitukselle oikeuden järjestelmien muuttamiseen kesken kauden, jos yhtiön taloudellinen asema on vaarantunut tai olosuhteet ovat muutoin muuttuneet merkittävästi. Palkkioista päätettäessä noudatetaan "yhden yli" -periaatetta eli päätöksentekijänä palkitsemisasioissa on pääsääntöisesti palkittavan henkilön esimiehen esimies.

Konsernirakenne

Henki-Fennian konserniin kuului tilikauden päättyessä kuusi (9) yhtiön täysin omistamaa kiinteistöyhtiötä ja yksi (1) kiinteistöyhtiö, jonka omistusosuus oli 88 prosenttia. Vuoden aikana myytiin kolme (2) kiinteistöyhtiötä.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinta

Henki-Fennian riskienhallinnan perustana toimii Fennian konserniyhtiöiden hallituksissa vahvistetut riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet. Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli perustuu ns. kolmen puolustuslinjan malliin, jota on tarkemmin kuvattu riskienhallintaa koskevassa liitetiedossa.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallintaa koskevien tehtävien valmistelua, ohjaamista, koordinoimista ja tiedon välittämistä varten konsernissa toimii riskienhallinnan johtoryhmä. Vakuutusyhtiöiden taseen hallintaa hoitaa konsernitasoinen tasehallintakomitea (ALCO).

Sijoitustoiminta perustuu yhtiön hallituksen hyväksymään ALM-suunnitelmaan, jossa määritellään muun muassa sijoitusallokaatio ja sijoitustoiminnan käytännön toimijoiden vastuut ja valtuudet. Sijoitusallokaatiota määrättäessä otetaan huomioon yhtiön riskinkantokyky.

Riskeistä sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta on laadittu tilinpäätöksen liitetieto, jossa on selvitetty Henki-Fennian merkittävimmät riskit sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan yleiset periaatteet.

Vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus

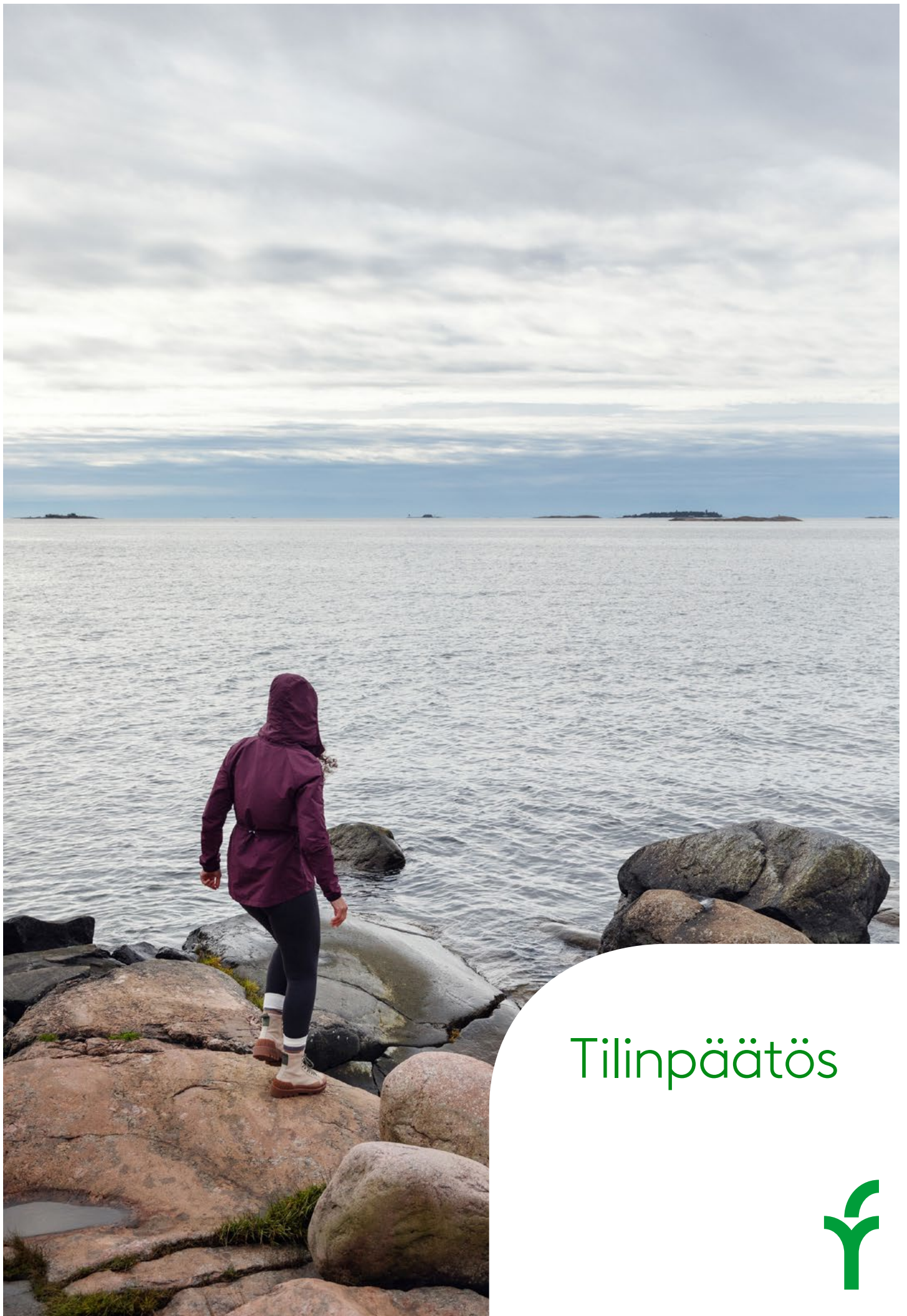
Henki-Fennian vakavaraisuutta ja taloudellista tilaa koskeva kertomus julkaistaan viimeistään 8.4.2021 Fennian verkkosivuilla.

Näkymät alkaneella tilikaudella

Vuosi 2021 on alkanut varovaisen optimistisissä merkeissä koronavirusrokotusten aloittamisen myötä. Sillä tulee oletettavasti olemaan, vallitsevien yhteiskunnallisten korona-rajoitusten purkautuessa, talouskasvua kiihdyttävä vaikutus. Odotamme riskivakuutusten myynnin kasvavan edelleen tuoteuudistuksen sekä siihen uutena lanseeratun vakavan sairauden turvan myötä. Yhtiön tulos on riippuvainen pääomamarkkinoiden kehityksestä, koska osa yhtiön palkkiotuotoista on sidottu vakuutussäästöjen arvoon. Sijoitustoiminnan tuottoihin kohdistuu epävarmuutta kuluvan vuoden osalta.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Henki-Fennian voitonjakokelpoiset varat olivat 128 490 174,57 euroa. Yhtiön tilikauden voitto oli 14 158 318,11 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle tilikauden voiton käytettäväksi siten, että jaetaan osinkona 4 000 000 euroa ja siirretään 10 158 318,11 euroa edellisten tilikausien voittovaroihin.

Tilinpäätös

Tuloslaskelma

Luvut ovat tuhansina euroina.

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Vakuutustekninen laskelma				
Vakuutusmaksutulo				
Vakuutusmaksutulo	160 941	240 966	160 941	240 966
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 073	-1 022	-1 073	-1 022
	159 868	239 945	159 868	239 945
Sijoitustoiminnan tuotot	60 919	119 049	62 071	121 055
Sijoitusten arvonnkorotus	91 584	94 712	91 584	94 712
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-105 814	-178 025	-105 814	-178 025
Jälleenvakuuttajien osuus	166	309	166	309
	-105 648	-177 716	-105 648	-177 716
Korvausvastuu muutos				
Korvausvastuun kokonaismuutos	-3 168	-8 326	-3 168	-8 326
	-3 168	-8 326	-3 168	-8 326
Korvauskulut yhteensä	-108 815	-186 042	-108 815	-186 042
Vakuutusmaksuvastuun muutos				
Vakuutusmaksuvastuun kokonaismuutos	-96 328	-171 926	-96 328	-171 926
	-96 328	-171 926	-96 328	-171 926
Liikekulut	-14 572	-15 566	-14 572	-15 566
Sijoitustoiminnan kulut	-68 294	-31 236	-69 369	-32 471
Sijoitusten arvonnkorotusten oikaisu	-5 886	-1 263	-5 886	-1 263
Vakuutustekninen tulos	18 475	47 672	18 551	48 443
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Muut tuotot				
Muut	-	1	-	1
	-	1	-	1
Muut kulut				
Liikearvon poisto	-241	-241	-241	-241
Muut	-13	0	-13	-
	-241	-241	-246	-1 624
Voitto varsinaisesta toiminnasta	18 221	47 433	18 298	48 198
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos	-9	-5		
Tuloverot				
Tilikauden verot	-3 453	-10 132	-3 453	-10 132
Aikaisempien tilikausien verot	-601	-52	-601	-52
Laskennalliset verot			590	-572
	-4 054	-10 184	-3 463	-10 756
Vähemmistöosuudet			8	16
Tilikauden voitto	14 158	37 244	14 843	37 457

Tase

Vastaavaa

Luvut ovat tuhansina euroina.

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Aineettomat hyödykkeet				
Muut pitkävaikutteiset menot	3 274	3 035	3 274	3 035
Liikearvo	963	1 203	963	1 203
Ennakkomaksut	1 283	872	1 283	872
	5 520	5 111	5 520	5 111
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	57 298	64 569	51 652	63 980
Kiinteistösijoitusrahastot	8 337	8 353	8 337	8 353
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 379	8 201		
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäyksiltä	2 448	1 843	2 448	1 843
	71 462	82 967	62 437	74 177
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	249 354	248 195	249 354	248 195
Rahoitusmarkkinavälineet	397 680	395 414	397 680	395 414
Kiinnelainasaamiset	800	2 697	800	2 697
	647 834	646 306	647 834	646 306
Sijoitukset yhteensä	719 296	729 273	710 271	720 483
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset	1 367 340	1 235 561	1 367 340	1 235 561
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	958	138	958	138
Jälleenvakuutustoiminnasta	172	309	172	309
Muut saamiset	13 787	18 938	13 782	18 711
	14 917	19 384	14 912	19 158
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	234	248	234	248
Muut aineelliset hyödykkeet	12	12	12	12
	246	261	246	261
Rahat ja pankkisaamiset	37 796	32 006	38 048	32 029
	38 042	32 267	38 294	32 289
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	6 175	6 542	6 179	6 544
Muut siirtosaamiset	2 786	2 632	2 792	2 717
	8 961	9 174	8 970	9 261
	2 154 076	2 030 770	2 145 307	2 021 863

Vastattavaa

Luvut ovat tuhansina euroina.

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Oma pääoma				
Osakepääoma	27 751	27 751	27 751	27 751
Ylikurssirahasto	10 723	10 723	10 723	10 723
Hallituksen käyttövarat	8	8	8	8
Edellisten tilikausien voitto	114 323	89 079	101 059	75 602
Tilikauden voitto	14 158	37 244	14 843	37 457
	166 964	164 806	154 385	151 542
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero	76	66		
Vähemmistöosuudet			360	369
Vakuutustekninen vastuuvélka				
Vakuutusmaksuvastuu	388 015	421 455	388 015	421 455
Korvausvastuu	152 530	150 473	152 530	150 473
	540 545	571 928	540 545	571 928
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvélka				
Vakuutustekninen vastuuvélka	1 368 781	1 237 902	1 368 781	1 237 902
Velat				
Jälleenvakuutustoiminnasta	756	774	756	774
Laskennalliset verovelat			3 580	4 170
Muut velat	72 284	44 157	72 189	43 975
	73 040	44 931	76 525	48 919
Siirtovelat	4 670	11 137	4 711	11 203
	2 154 076	2 030 770	2 145 307	2 021 863

Rahoituslaskelma

Epäsuora rahoituslaskelma

Luvut ovat tuhansina euroina.

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto varsinaisesta toiminnasta ennen satun- naisia eriä	14 168	37 249	14 835	37 442
Oikaisut:				
Vakuutusteknisen vastuunmuutos	99 496	180 252	99 496	180 252
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonnorot- tukset	-56 770	-101 912	-57 373	-102 463
Suunnitelman mukaiset poistot	703	942	2 816	3 212
Muut oikaisut	9 628	-38 356	8 080	-39 401
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	67 225	78 174	67 854	79 042
Käyttö pääoman muutos				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten vähennys/lisäys	4 655	173	4 510	15
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys	28 289	35 835	28 352	30 161
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	100 169	114 182	100 716	109 218
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-127	-18	-127	-127
Maksetut välittömät verot	-10 701	-2 092	-10 701	-2 092
Liiketoiminnan rahavirta	89 341	112 071	89 888	106 999
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-65 006	-174 794	-66 281	-171 478
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	-5 447	48 558	-4 490	50 284
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	-1 098	-280	-1 098	-280
Investointien rahavirta	-71 551	-126 516	-71 869	-121 474
Rahoituksen rahavirta				
Maksetut osingot	-12 000	-6 000	-12 000	-6 000
Rahoituksen rahavirta	-12 000	-6 000	-12 000	-6 000
Rahavarojen muutos	5 790	-20 444	6 019	-20 475
Rahavarat tilikauden alussa	32 006	52 450	32 029	52 503
Rahavarat tilikauden lopussa	37 796	32 006	38 048	32 029
	5 790	-20 444	6 019	-20 475

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölakien sekä vakuutusyhtiöitä valvovien viranomaisten päätöksiä, määräyksiä ja ohjeita noudattaen.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä.

Sijoitusomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankintamenon tai sitä alemman käyvän arvon määräisinä. Käyttöomaisuusluonteiset osakkeet ja osuudet kirjataan hankintamenoon tai sitä alemman käypään arvoon, jos arvonalentumista pidetään pysyvänä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineet esitetään taseessa hankintamenon määräisinä. Hankintameno lasketaan keskihintaa käyttäen. Rahoitusmarkkinavälineiden nimellisarvon ja hankintamenon välinen erotus jaksetaan korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Vastaerä merkitään hankintamenon lisäykseksi tai vähennykseksi. Korkotason vaihtelusta aiheutuvia arvomuutoksia ei ole kirjattu. Liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuteen liittyvät arvonalentumiset kirjataan tulokseen.

Lainasaamiset ja talletukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä pysyvästi alemman todennäköisen arvon määräisenä.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti enintään alkuperäiseen hankintamenoon saakka käyvän arvon noustessa.

Johdannaissopimuksia käytetään ensisijaisesti sijoitussalkkujen suojaukseen valuutta-kurssiriskiltä ja hintariskiltä soveltamalla käyvän arvon suojausta. Kirjanpidollisesti johdannaisia kuitenkin käsitellään pääasiassa ei-suojaavina, vaikka johdannaiset toimivat tehokkaina suojauksina. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta ja raukeamisesta syntyneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi. Ei-suojaavasti käsitellyn johdannaissopimuksen käyvän arvon ja sitä korkeamman kirjanpitoarvon/sopimuskurssin negatiivinen erotus kirjataan kuluksi. Realisoitumattomia tuottoja ei kirjata.

Korkojohdannaisia käytetään (muun kuin sijoitussidonnaisten) markkinaehtoisen vastuuvelan korkoriskin suojaamiseen tulevaisuuden arvomuutoksia vastaan yhtiön riskienhallinnan mukaisesti. Näitä korkojohdannaisia on käsitelty kirjanpidollisesti suojaavina. Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivinen arvomuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvomuutos kattaa sen ja edellyttäen, että suojaus on tehokas. Mikäli kuitenkin suojaavien korkojohdannaisten negatiivinen arvomuutos ylittää suojattavan

markkinaehtoisen vastuuvelan positiivisen arvonmuutoksen, ylitys kirjataan sijoitusten arvonalentumisiin. Korkojohdannaisista merkitään tilikauden tuotoksi ja kuluksi sopimuksen perusteella tilikauteen kohdistuvat korot. Kirjanpidollisesti suojaavien korkojohdannaisten sulkemisen yhteydessä syntyvä voitto tai tappio jaksotetaan kunkin johdannaissopimuksen juoksuajalle.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmalle tuotoksi tai kuluksi.

Muun omaisuuden kuin sijoitusten kirjanpitoarvo

Muina pitkävaikutteisina menoina on aktivoitu huoneistojen peruseräparannusmenot sekä tietojärjestelmien suunnittelumenot ja lisäksi taseeseen on aktivoitu liikearvo. Ne ja kalusto esitetään taseessa suunnitelman mukaisilla poistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä. Tietojärjestelmien aktivoinneista kirjataan arvonalennuksia, mikäli aktivoinnin ei voida enää katsoa tuottavan tuloa vastaisuudessa.

Vakuutusmaksusaamiset merkitään taseeseen todennäköiseen arvoon ja muut saamiset nimellisarvoon tai tätä pysyvästi alempaan todennäköiseen arvoon.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan hankintamenosta arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan tasapoistoin. Arvioidut poistoajat ovat keskimäärin seuraavat:

• Atk-ohjelmat	3–7 vuotta
• Tietojärjestelmien suunnittelumenot	3–10 vuotta
• Muut pitkävaikutteiset menot	3–10 vuotta
• Liikearvo	10 vuotta
• Toimisto-, liike- ja teollisuusrakennukset	20–75 vuotta
• Rakennusten ainesosat	10–20 vuotta
• Kuljetusvälineet ja atk-laitteet	3–5 vuotta
• Konttorikoneet ja -kalusto	7 vuotta

Sijoitusten arvonorotukset

Sijoitusomaisuusluonteisten sijoitusten ja sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten arvonorotukset ja niiden oikaisut kirjataan tulosvaikutteisesti.

Sijoitusten käypä arvo

Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden arvoina käytetään korkeintaan markkinaperusteisia käyviä arvoja. Kohteet arvioidaan kassavirtaan perustuvalla tuottoarvomenetelmällä. Kiinteistö-sijoitusten vuosittaiseen käyvän arvon määrittämiseen osallistuu ulkopuolinen auktorisoitu kiinteistöarvioitsija ja yhtiön omat asiantuntijat.

Noteerattujen arvopapereiden sekä sellaisten arvopapereiden, joille on olemassa markkinat, käypänä arvona käytetään vuoden viimeisintä saatavilla olevaa jatkuvan kaupankäynnin kurssia tai sen puuttuessa viimeisintä kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien arvopapereiden käypänä arvona käytetään todennäköistä luovutushintaa, jäljellä olevaa hankintamenoa tai substanssiin pohjautuvaa arvoa. Pääomasijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona on käytetty hallinnointiyhtiön ilmoittamaa arviota rahaston käyvästä arvosta tai sen puuttuessa hankintamenoa.

Johdannaisopimukset arvostetaan tilinpäätöspäivän markkinanoteeraukseen perustuen tai sen puuttuessa tilinpäätöspäivän swap-markkinanoteerauksista johdettuihin diskontto- ja termiinikorkokäyriin sekä tilinpäätöspäivän valuuttakursseihin perustuen.

Saamisten käypänä arvona käytetään nimellisarvoa tai sitä alemmaa todennäköistä arvoa.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot on muutettu euroiksi käyttäen Euroopan keskuspankin julkaisemia tilinpäätöspäivän viitekursseja. Sekä tilikauden aikana, että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään kyseisten tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Henkilöstön eläketurva on järjestetty Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elossa. Tilivuoteen kohdistuvat eläkemenot on kirjattu suoriteperusteisesti kuluksi. Yhtiön koko henkilöstö kuuluu lisäksi maksuperusteiseen lisäeläkevakuutukseen, joka on otettu Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fenniasta.

Tilinpäätössiirtojen kertymä ja laskennallisen veron käsittely

Konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ja konsernitilinpäätöksessä laskennalliset verovelat kirjataan kokonaisuudessaan, ja saaminen siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan se pystytään hyödyntämään. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivän mennessä vahvistettua verokantaa.

Henkivakuutuksen vastuuvelka

Vastuuvelkaa laskettaessa noudatetaan sekä vakuutusyhtiölain että sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita.

Sijoituksien arvonkehitykseen sidottuihin vakuutuksiin (sijoitussidonnaiset vakuutukset) ei liity laskuperustekorkoa. Muiden vakuutusten osalta vastuovelka lasketaan vakuutuskohtaisesti ja käytettävä laskuperustekorko vaihtelee seuraavasti:

- Yksilöllisissä henki- ja eläkevakuutuksissa käytettävä laskuperustekorko on välillä 1-4,5 prosenttia, koron määrä riippuu vakuutuksen alkamisajankohdasta. Uusissa eläkevakuutus sopimuksissa laskuperustekorko on 1 prosenttia.
- Kapitalisaatiosopimusten laskuperustekorko on välillä 0-1,5 prosenttia, koron määrä riippuu sopimuksen alkamisajankohdasta ja kohderyhmästä.
- Ryhmäeläkevakuutuksen laskuperustekorko on 0-3,5 prosenttia. Uudet ryhmäeläke-vakuutukset ovat vuosikorollisia (laskuperustekorko on 0 prosenttia).

Laskuperustekorkovaatimuksen täyttämiseksi vastuovelkaa on täydennetty aiemmissa tilinpäätöksissä. Korkotäydennysvastuu 31.12.2020 oli noin 95,8 miljoonaa euroa. Täydennysten ansiosta vuotuinen sijoitustoiminnalle tuleva vähimmäistuottovaade laskuperustekorkoisen vakuutuskannan osalta on 1,0 prosenttia.

Kohtuusperiaate

Vakuutusyhtiölain 13 luvun 2 §:n mukaan henkivakuutusyhtiön on noudatettava ns. kohtuusperiaatetta sellaisten vakuutusten kohdalla, joilla on vakuutussopimuksen mukaan oikeus vakuutusten mahdollisesti tuottamien ylijäämien mukaan jaettaviin lisäetuihin. Tämä periaate edellyttää, että kohtuullinen osa näiden vakuutusten tuottamasta ylijäämästä tulee palauttaa lisäetuina kyseisille vakuutuksille, mikäli vakavaraisuusvaatimukset eivät tätä estä.

Henki-Fennian tavoitteena on antaa ylijäämän jakoon oikeutettujen vakuutusten vakuutussäästöille pitkällä aikavälillä vähintään riskittömän koron mukainen bruttotuotto. Lisäetujen jakamisessa otetaan huomioon vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella.

Vakuutuksen kokonaiskorolla tarkoitetaan vakuutussopimuksen laskuperustekorron ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävien lisäetujen yhteismäärää. Hyvitettävien lisäetujen määrään vaikuttaa sopimuksen laskuperustekorron taso. Kun yhtiön saama sijoitusten nettotuotto on matala, alennetaan lisäetujen tasoa. Tällöin vakuutusten, joiden laskuperustekorko on matala, kokonaiskorko voi jäädä pienemmäksi kuin vakuutusten, joiden laskuperustekorko on korkea. Kun sijoitusten nettotuotto on korkea, voivat vakuutukset, joilla on matala laskuperustekorko, saada suurempaa kokonaiskorkoa kuin vakuutukset, joilla on korkea laskuperustekorko.

Lisäetujen tasossa pyritään jatkuvuuteen, minkä johdosta sijoitustuotoista syntynyttä ylijäämää voidaan jaksottaa annettavaksi lisäetuina kyseiselle vakuutusryhmälle tulevinä vuosina.

Lisäetujen tasoa rajoittavat omistajan asettamat pääoman tuottovaatimukset sekä yhtiön vakavaraisuustavoite. Vakavaraisuustavoite asetetaan sellaiseksi, että kaikki lainsäätäjän edellyttämät vakavaraisuusrajat ylittyvät ja että yhtiön on mahdollista ottaa riskiä sijoitustoiminnassa siinä määrin kuin vakavaraisuuden ylläpito, vastuvelan tuottovaade ja omistajan tuottovaade edellyttävät.

Henki-Fennian hallitus päättää vakuutuksille annettavista lisäeduista vuosittain. Etukäteen vahvistettujen lisätujen määrää voidaan kuitenkin muuttaa myös kesken vuoden, mikäli vakavaraisuus tai yleinen markkinatilanne sitä edellyttävät.

Riskihenkivakuutuksissa kohtuusperiaatetta sovelletaan kuolemantapausturvien ja työkyvyttömyysturvien osalta nimetyille vakuutusryhmille korotettujen korvaussummien muodossa.

Lisätutavoitteet eivät ole sitovia, eivätkä ne ole osa yhtiön ja vakuutuksenottajan välistä vakuutussopimusta. Lisätutavoitteet ovat voimassa toistaiseksi ja yhtiö pidättää itsellään oikeuden lisätutavoitteiden muuttamiseen.

Kohtuusperiaatteen toteutuminen vuonna 2020

Henki-Fennian antamat lisäedut vuonna 2020 vastaavat yhtiön kohtuusperiaatteessaan asettamia tavoitteita. Vakuutuksille annettava tuotto määräytyy yhtiön sijoitusten pitkäaikaisen nettotuoton perusteella. Lisätujen tasossa pyritään jatkuvuuteen. Lisäetuja annettaessa otetaan huomioon yhtiön vakavaraisuusasema ja korkotaso.

Pitkään jatkuneesta erittäin matalasta korkotasosta johtuen yhtiö on siirtänyt aiempina vuosina osan tuloksestaan korkotäydennysvastuuseen käytettäväksi tulevina vuosina laskuperustekoron kustantamiseen. Tilinpäätöksessä 31.12.2020 ei tehty uutta siirtoa korkotäydennysvastuuseen. Korkotäydennysvastuuta purettiin suunnitelman mukaisesti.

Uusien eläkevakuutusten laskuperustekorko on ollut jo useiden vuosien ajan matala (0 - 1 prosenttia). Lisätujen jatkuvuuden turvaamiseksi vuoden 2017 tuloksesta siirrettiin 3,8 miljoonaa euroa tulevien lisätujen vastuuseen käytettäväksi 0 ja 1 prosentin laskuperustekoron eläkevakuutusten lisätujen kustantamiseen. Vuonna 2020 hyvitetty lisäkorot on kustannettu tulevien lisätujen vastuuta purkamalla.

Riskitön korko on pysynyt alhaalla sekä lyhyiden korkojen että pitkien valtion lainojen osalta vuodesta 2009 alkaen. Henki-Fennian hyvittävä kokonaiskorko on ylittänyt selvästi vastaavan sijoitusajan riskittömän koron vuosina 2009-2020. Lisätujen jakamisessa on otettu huomioon paitsi sopimuksen laskuperustekorko, myös vakuutuksen kesto ja takaisinosto-oikeus. Tästä johtuen eläkevakuutuksille hyvittämä kokonaiskorko on ollut korkeampi kuin säästövakuutuksille hyvittämä korko. Seuraava taulukko esittää Henki-Fennian hyvittämistä kokonaiskoroista vuonna 2020:

Korkotuottoisten vakuutusten vuotuiset kokonaiskorot 2020

Laskuperustekorko	Yksilöllinen säästövakuutus	Yksilöllinen eläkevakuutus	Ryhmäeläkevakuutus	Kapitalisaatio-sopimus
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	
2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %
2,00 %			2,00 %	
1,50 %	1,50 %			1,50 %
1,00 %	1,00 %	1,70 %	1,70 %	1,00 %
0,00 %			1,70 %	0,60 %

Riskihenkivakuutuksista syntynyttä ylijäämää jaetaan riskivakuutuksille vahinkotapahtuman yhteydessä maksettavina lisäsummina. Vuonna 2020 maksetut lisäsummat, 977 261 euroa, kustannettiin edellisessä tilinpäätöksessä tehtyä tulevien lisäetujen vastuuta purkamalla. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 1 469 932 euroa.

Konsernitilinpäätös

Henki-Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki sellaiset tytäryhtiöt, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti määräysvalta.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista on eliminoitu yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Keskinäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Käyttöomaisuuserille kohdistettu konserniaktiiva poistetaan kyseisen käyttöomaisuuserän poistosuunnitelman mukaisesti. Kohdistamatta jäänyt konsernilii-kearvo on loppuun poistettu.

Konserniin kuului vuoden 2020 lopussa 6 (9) yhtiön täysin omistamaa kiinteistöyhtiötä ja yksi (1) kiinteistöyhtiö, jonka omistusosuus oli 88 prosenttia. Vuoden aikana myytiin kolme (2) kiinteistöyhtiötä.

Konserniyhtiöt 31.12.2020

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät seuraavat tytäryhtiöt:

- Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1
- Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5
- Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
- Kiinteistö Oy Sellukatu 5
- Kiinteistö Oy Teohypo
- Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus
- Munkinseudun Kiinteistö Oy
- Kiinteistö Oy Konalan Ristipellontie 25 (myyty 18.12.2020)
- Kiinteistö Oy Vaajakosken Varaslahdentie 6 (myyty 17.12.2020)
- Kiinteistö Oy Vasaramestari (myyty 18.12.2020)

Tunnuslukujen laskentakaavat

Vakuutusmaksutulo = vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta

Liikekustannussuhde prosentteina kuormitustulosta =

+ liikekulut ennen vakuutusten aktivoitujen hankintamenojen muutosta
+ korvausten selvittelykulut
kuormitustulo

Liikekustannussuhde prosentteina taseen loppusummasta =

+ kokonaisliikekulut
aloittavan taseen loppusumma

Kokonaistulos = liikevoitto (tappio) +/- taseen ulkopuolisten arvostuserojen muutos

Kokonaispääoman tuotto käyvin arvoin (%) =

+/- liikevoitto tai tappio
+ rahoituskulut
+ perustekorkokulu
+/- sijoitusten arvostuserojen muutos
+ taseen loppusumma
- sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuovelka
+/- sijoitusten arvostuserot

Tunnusluvun jakaja lasketaan tilikauden ja edellisen tilikauden taseen mukaisten arvojen keskiarvona.

Perustekorkokululla tarkoitetaan vakuutuksille vuoden aikana hyvitettyä takuukorkoa lisätynä/vähennettynä mahdollisilla takuukoron täydennysvastuun muutoksilla.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle käyvin arvoin (%)

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan sijoituslajeittain ja sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon kauden aikana tapahtuneet kasvavirratt.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä = Tunnusluku lasketaan keskiarvona kalenterikuukausien lopussa lasketuista henkilökunnan lukumääristä.

Tilinpäätöksen tunnusluvut

	2020	2019	2018	2017	2016
Tulosanalyysi					
Vakuutusmaksutulo	159 868	239 945	163 079	165 728	205 881
Sijoitustoiminnan tuotot ja kulut sekä arvonorotukset ja niiden oikaisut	78 399	182 032	-40 465	68 353	88 475
Maksetut korvaukset	-105 648	-177 716	-95 551	-104 219	-90 301
Vastuuvelan muutos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	-98 022	-179 771	11 038	-94 911	-180 322
Liikekulut	-14 572	-15 566	-14 826	-14 806	-14 046
Vakuutustekninen tulos ennen lisäetuja ja tasoitusmäärän muutosta	20 025	48 924	23 276	20 144	9 688
Muut tuotot ja kulut	-253	-245	-133	281	550
Liikevoitto	19 772	48 679	23 143	20 425	10 238
Lisäedut	-1 474	-481	0	-4 439	-1 800
Voitto ennen varauksia ja veroja	18 298	48 198	23 143	15 986	8 438
Verot	-3 463	-10 756	-1 283	-2 145	-676
Vähemmistöosuudet	8	16	6	1	-10
Konsernin voitto tilikaudelta	14 843	37 457	21 865	13 842	7 753
Kokonaisvakuutusmaksutulo	160 941	240 966	164 142	166 687	207 062
Liikekustannussuhde kuormitustulosta	93,9 %	101,1 %	101,9 %	103,6 %	105,6 %
Liikekustannussuhde taseen loppusummasta	0,8 %	1,0 %	1,0 %	1,0 %	1,1 %
Kokonaistulos	57 357	63 328	23 036	30 877	14 170
Kokonaispääoman tuotto	7,1 %	8,3 %	3,5 %	4,5 %	5,1 %

Tunnusluvut on tulosanalyysia lukuunottamatta laskettu emoyhtiön luvuista.

Emoyhtiön sijoitusjakauma käyvin arvoin

	Perusjakauma				Riskijakauma		2019
	31.12.2020		31.12.2019		31.12.2020		
	milj. euroa	%	milj. euroa	%	milj. euroa	%	%
Korkosijoitukset yhteensä	650,1	76,1	642,4	78,2	650,1	76,1	78,2
Lainasaamiset ¹⁾	3,5	0,4	4,7	0,6	3,5	0,4	0,6
Joukkovelkakirjalainat	532,1	62,3	550,0	66,9	532,1	62,3	66,9
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	114,5	13,4	87,7	10,7	114,5	13,4	10,7
Osakesijoitukset yhteensä	62,8	7,3	56,9	6,9	62,8	7,3	6,9
Noteeratut osakkeet ³⁾	40,6	4,8	40,5	4,9	40,6	4,8	4,9
Pääomasijoitukset ⁴⁾	9,3	1,1	8,8	1,1	9,3	1,1	1,1
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	12,8	1,5	7,6	0,9	12,8	1,5	0,9
Kiinteistösijoitukset yhteensä	75,7	8,9	88,6	10,8	75,7	8,9	10,8
Suorat kiinteistösijoitukset	75,1	8,8	88,0	10,7	75,1	8,8	10,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	0,5	0,1	0,5	0,1	0,5	0,1	0,1
Muut sijoitukset	66,0	7,7	33,9	4,1	66,0	7,7	4,1
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	66,0	7,7	33,9	4,1	66,0	7,7	4,1
Sijoitukset yhteensä	854,5	100,0	821,7	100,0	854,5	100,0	100,0
Johdannaisten vaikutus ⁸⁾							
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	854,5	100,0	821,7	100,0	854,5	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	1,4		1,4				

Taulukon selitteet:

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää johdannaiset ja erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen.

Emoyhtiön sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto prosentti sitoutuneelle pääomalle				
	2020 milj. euroa	2020 milj. euroa	2020 %	2019 %	2018 %	2017 %	2016 %
Korkosijoitukset yhteensä	2,3	637,8	0,4	1,5	0,5	0,2	1,0
Lainasaamiset ¹⁾	-1,8	5,2	-34,6	2,7	3,7	3,7	1,4
Joukkovelkakirjalainat	4,2	530,6	0,8	1,7	0,5	0,1	1,4
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-0,1	102,0	-0,1	0,9	0,5	0,3	0,5
Osakesijoitukset yhteensä	8,9	54,8	16,3	25,2	7,6	11,3	5,0
Noteeratut osakkeet ³⁾	0,8	39,9	2,0	41,2	-9,5	7,5	3,1
Pääomasijoitukset ⁴⁾	1,3	8,3	15,2	-14,7	19,9	32,3	12,9
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	6,9	6,5	105,1	5,0	-	5,8	2,4
Kiinteistösijoitukset yhteensä	2,1	87,3	2,4	7,6	6,7	5,4	14,6
Suorat kiinteistösijoitukset	2,1	86,8	2,4	7,6	6,7	5,6	18,1
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	0,0	0,5	8,8	4,9	7,1	3,8	4,9
Muut sijoitukset	36,5	30,3	120,5	4292,4	113,9	1025,2	42,1
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	0,0	0,0	0,0	0,0	-99,3	-10,7	-4,7
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	36,5	30,3	120,5	4292,4	114,0	-739,9	-163,9
Sijoitukset yhteensä	49,8	810,1	6,2	7,8	2,5	3,5	4,5
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-1,2	0,0					
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	48,6	810,1	6,0	7,6	2,4	3,3	4,3

Taulukon selitteet:

- 1) Sisältää kertyneet korot
- 2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat
- 3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle
- 4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset
- 5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt
- 6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta
- 7) Sisältää johdannaiset ja erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin
- 8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta.
- 9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin / kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

Riskit sekä riskien -ja vakavaraisuuden hallinta

1 Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta yleisesti

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian (jäljempänä Henki-Fennia) omistaa Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia (jäljempänä Fennia). Henki-Fennian riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan kehikko kuvataan konserniyhtiöiden hallitusten vahvistamissa periaateasiakirjoissa. Keskeisin näistä asiakirjoista on Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteet, jossa kuvataan sekä riskien- että vakavaraisuuden hallinnan yleiset periaatteet konsernissa.

Fennia-konsernissa riskienhallinnalla tarkoitetaan koordinoituja strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla konserniin ja konserniyhtiöihin kohdistuvat riskit tunnistetaan, mitataan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan. Vakavaraisuuden hallinnalla puolestaan tarkoitetaan strategioita, prosesseja, periaatteita ja toimenpiteitä, joilla määritetään ja ohjataan konserniyhtiöiden ja konsernin riskinkantokykyä, riskinottohalukkuutta ja riskinsietokykyä sekä keskeisten riskien rajoituksia.

2 Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan organisointi

Fennian hallitus konsernin emoyhtiön hallituksena kantaa vastuun riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta ja sen sovittamisesta osaksi konsernin hallintojärjestelmää. Fennian hallituksen vastuulla on varmistaa, että konserniin kuuluvien yhtiöiden erityispiirteet ja konsernin sisäiset yhteydet (mm. sisäiset transaktiot, kaksinkertaiset pääomat, pääomien siirrettävyys ja pääomien käyttö yleensä) tulevat asianmukaisesti huomioon otetuiksi.

Henki-Fennian hallitus on vastuussa siitä, että yhtiö noudattaa konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita. Sen vastuulla on erityisesti varmistaa, että yhtiössä on toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimutkaisuuteen nähden riittävällä tavalla järjestetty hallintojärjestelmä, mukaan lukien sisäinen valvonta ja riskienhallintajärjestelmä.

Konserniyhtiöiden kohdalla Fennia-konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita noudatetaan soveltuvin osin. Henki-Fennian muut konserniyhtiöt ovat kiinteistöyhtiöitä.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallintaa koskevien tehtävien valmistelua, ohjaamista, koordinoimista ja tiedon välittämistä varten konsernissa toimii riskienhallinnan johtoryhmä. Ryhmän puheenjohtajana toimii konsernin talousjohtaja.

Vakuutusyhtiöiden taseen hallintaa varten kokoontuu konsernitasoinen ALCO-komitea, jonka keskeisimmät tehtävät ovat luoda vakuutusyhtiöiden hallituksille ehdotus sijoitusstrategiasta (ALM-suunnitelma), muuttaa strategiaa tarvittaessa hallitusten asettamia rajoituksia rikkomatta ja raportoida taseen riskeistä hallituksille. Komitean puheenjohtajana toimii Fennian toimitusjohtaja.

Riskienhallintajärjestelmän ohjausmalli perustuu kolmen puolustuslinjan malliin, jossa:

1. Ensimmäisellä puolustuslinjalla eli liike- ja tukitoiminnoilla on ensisijainen vastuu päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti.
2. Toinen puolustuslinja vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta ja raportoinnista sekä tukee, seuraa ja arvioi ensimmäisen puolustuslinjan riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan prosessien implementointia.
3. Kolmannen puolustuslinjan tehtävänä on varmistaa sisäisen valvonnan sekä riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan vaikuttavuus ja tehokkuus.

Kolmen puolustuslinjan mallissa vastuu riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta jakautuu seuraavasti eri toimijoiden kesken:

- Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja kantaa toimivan johdon tukemana yleisvastuun riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan asianmukaisesta toteuttamisesta hallituksen päätösten mukaisesti.

- Liike- ja tukitoiminnot

Kukin liike- ja tukitoiminto vastaa ensisijaisesti päivittäisestä riskienhallinnasta ja riskien raportoinnista hyväksytyjen periaatteiden mukaisesti, seuraa oman osa-alueensa kokonaisriskiprofiilia (toisen puolustuslinjan tuella) ja varmistaa konsernin riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan dokumentaation mukaisen toiminnan osa-alueellaan.

- Aktuaaritoiminto

Vakuutusyhtiön vastuullinen vakuutusmatemaatikko vastaa aktuaaritoiminnosta ja siitä, että hinnoittelussa ja vakuutusteknisen vastuuvelan laskennassa sovellettavat vakuutusmatemaattiset menetelmät ovat asianmukaiset. Vastuullinen vakuutusmatemaatikko määrittelee myös vakuutusteknisen vastuuvelan tason. Aktuaaritoiminnolla on rooli paitsi ensimmäisen myös toisen puolustuslinjan toimijana. Aktuaaritoiminto osallistuu riskienhallintajärjestelmän tehokkaaseen täytäntöönpanoon, erityisesti riskienhallintamenetelmien luomiseen, mutta myös yrityksen oman riski- ja vakavaraisuusarvion toteuttamiseen.

- Riskienhallinta

Fennia-konsernin riskienhallintatoiminto on organisoitu Riskienhallinta, compliance ja data protection -yksikköön. Riskienhallintatoiminnolla on päävastuu toisen puolustuslinjan tehtävistä, ja se vastaa muun muassa riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tulkinnoista, kehittämisestä, suunnittelusta sekä ohjeista ja menettelytavoista. Toiminnon tehtävänä on ylläpitää kokonaisnäkemystä konserniyhtiöiden ja konsernin riskiprofiilista ja raportoida siitä yhtiön johdolle. Toiminto myös tukee hallituksen ja toimitusjohtajan sekä liike- ja tukitoimintojen riskien- ja vakavaraisuuden hallintatyötä muun muassa osallistumalla riskienhallintajärjestelmän kehittämiseen ja arvioimalla sen toimivuutta sekä laatimalla analyysija riskiasemaa koskevan päätöksenteon tueksi.

- Compliance

Toiseen puolustuslinjaan kuuluva compliance-toiminto on organisoitu Riskienhallinta, compliance ja data protection -yksikköön. Compliance varmistaa, että toiminnassa noudatetaan sääntelyä, finanssialan itsesääntelyä sekä konsernin sisäisiä ohjeita ja että asiakassuhteissa noudatetaan asianmukaisia menettelytapoja. Se myös tunnistaa ja arvioi säädösmuutosten vaikutuksia, säännösten noudattamisen laiminlyöntiin liittyviä riskejä sekä säännösten noudattamisessa mahdollisesti esiintyneiden puutteiden estämiseksi ja korjaamiseksi tehtyjen toimenpiteiden riittävyyttä. Lisäksi compliance edistää säännösten noudattamista ennakoivalla neuvonnalla sekä kehittää sisäisiä menettelytapoja, joilla säännösten noudattamista voidaan valvoa tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti.

- Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tukee konsernia tavoitteiden saavuttamisessa tarjoamalla järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on seurata ja arvioida konsernin sisäisen valvonnan ja muun hallinnon riittävyyttä ja tehokkuutta muun muassa seuraavilla osa-alueilla:

- yhtiön strategian ja tavoitteiden saavuttaminen
- vakavaraisuuden hallintaprosessin kattavuus ja luotettavuus
- riskienhallinnan tehokkuus
- resurssien käytön taloudellisuus ja tarkoituksenmukaisuus
- lakien ja määräysten sekä sisäisten toimintaperiaatteiden, suunnitelmien ja ohjeiden noudattaminen
- informaation oikeellisuus, riittävyys ja tarkoituksenmukaisuus
- omaisuuden turvaaminen.

Riskienhallintatoiminto ja compliance-toiminto on integroitu Fennia-konsernin organisaatioon tavalla, joka varmistaa niiden toiminnan operatiivisen riippumattomuuden. Ne ovat vapaita sellaisista vaikutteista, jotka voisivat vaarantaa niiden tehtävien suorittamisen objektiivisesti, tasapuolisesti ja riippumattomasti. Sisäinen tarkastus puolestaan on sekä ensimmäisen että toisen puolustuslinjan toiminnoista riippumaton.

3 Riskienhallinta

Riskillä tarkoitetaan epävarmaa tapahtumaa ja sen seurausta, joka voi olla yritykselle uhka tai mahdollisuus.

Konsernin riskienhallinnan strategioiden ja prosessien kokonaisuus jaetaan seuraaviin osa-alueisiin:

1. Riskien tunnistaminen

Ensimmäisen puolustuslinjan liike- ja tukitoiminnot tunnistavat ja arvioivat toimintaa ja tavoitteita uhkaavat riskit sekä vuosisuunnittelun yhteydessä että päivittäisessä operatiivisessa toiminnassa.

2. Riskien mittaaminen

Riskien mittaamisprosessissa arvioidaan mahdollisuuksien mukaan riskien vakavuutta sekä niiden välisiä riippuvuuksia. Riskien mittaamisen tavoitteena on luoda yhteismittariliset mittarit eri riskeille ja parantaa riskien vertailtavuutta. Riskien mittaaminen ja vertailu ovat välttämättömiä siksi, että niiden avulla voidaan kohdentaa riskienhallintatoimenpiteet toiminnan kannalta oleellisimpiin riskeihin. Riskien mittaamisessa sovelletaan lähtökohtaisesti niin sanottua Value at Risk -perusteista menetelmää. Riskienhallintatoiminto koordinoi riskien vakavuuden ja riippuvuuksien mittaamista sekä mittaamisessa käytettäviä menetelmiä.

3. Riskien hallinta

Hallintaprosessissa riskit priorisoidaan ja suunnitellaan hallintatoimenpiteitä, joilla riskejä pyritään kontrolloimaan tai rajoittamaan. Ensimmäinen puolustuslinja riskien omistajana toteuttaa asianmukaisen riskien hallinnan ja suunnittelee hallintatoimenpiteet. Toinen puolustuslinja tukee, seuraa ja arvioi ensimmäisen puolustuslinjan suorittamaa hallintaa, mutta riippumattomuuden varmistamiseksi ei osallistu operatiivisten päätösten tekemiseen. Eri riskialueilla käytettävät hallintakeinot on kuvattu jäljempänä tarkemmin.

4. Riskien seuranta

Konsernissa toteutetaan kvantitatiivista riskiseurantaa, joka koostuu erilaisista riski-indikaattoreista sekä kvalitatiivista riskiseurantaa, johon kuuluvat muun muassa suunniteltujen ja päätettyjen hallintatoimenpiteiden seuraaminen, arvioiminen ja mahdollinen testaaminen. Ensimmäinen puolustuslinja varmistaa, että riskien asianmukainen seuranta on olemassa ja että riskeistä saadaan niiden hallintaa varten riittävästi tietoa. Ensimmäinen puolustuslinja seuraa suunnittelemliaan ja päättämiaan hallintatoimenpiteitä sekä arvioi niiden vaikutusta. Toinen puolustuslinja toteuttaa riippumatonta kvantitatiivista ja kvalitatiivista riskien seurantaa, jolla se tukee ensimmäisen puolustuslinjan riskienhallintatyötä.

5. Riskien raportointi

Riskien toteutumisesta ja niiden vaikutuksista sekä läheltä piti -tilanteista raportoidaan konsernissa sovitun ilmoittamisprosessin mukaisesti. Riskienhallinta, compliance ja data protection -yksikkö raportoi riskeistä säännöllisesti asiaan kuuluville hallituksille.

Edellä kuvattuja riskienhallinnan strategioita ja prosesseja sovelletaan riskienhallinnan helpottamiseksi laaditun riskikartan kaikkiin riskialueisiin, joita ovat

- vakuutusriskit
- rahoitusmarkkinariskit
- vastapuoliriskit
- operatiiviset riskit
- kvantitatiivisten menetelmien riskit
- keskittymäriskit
- likviditeettiriski
- strategiset riskit
- maineriski
- ryhmäriskit
- kestävyysriskit.

3.1 Vakuutusriskit

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusyhtiön perusliiketoimintaan eli vakuuttamiseen.

Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan, myynnin ohjaukseen ja riskin hinnoitteluun, eli kyseessä on tappioriski siitä, että tulevista vakuutuskorvauksista aiheutuvat kustannukset (ml. liikekulut) ylittävät vakuutuksista saadut vakuutusmaksut. Vakuutusriskeihin sisältyvät myös suurvahinkoriskit (esimerkiksi katastrofiriski) ja jälleenvakuutussuojien asianmukaisuusriski.

Vakuutusriskeihin liittyy myös tappioriski, joka johtuu vakuutusteknisen vastuuvelan epäedullisesta arvonmuutoksesta, eli varausriski. Varausriski liittyy vastuuvelan laskennassa tehtyjen oletusten epävarmuuteen ja arvioitujen korvausmäärien, liikekulujen ja näiden kassavirtojen epäedullisiin poikkeamiin toteutuneista kuluista.

Varausriskin vakuutusteknisiin riskitekijöihin luetaan muun muassa biometriset riskit (kuolevuus-, pitkäikäisyys-, työkyvyttömyys- ja vastaavat riskit) ja erilaiset raukeamisriskit, kuten henkivakuutuksen takaisinostoriski.

Vakuutusteknistä vastuuvelkaa koskevat myös eräät rahoitusmarkkinariskit, kuten inflaatio ja diskonttokorko.

Vakuutustoiminta perustuu vakuutusriskien ottamiseen, riskien hajauttamiseen vakuutuskan-
nan sisällä ja riskien hallintaan. Vakuutusriskin hallinnan tärkeimmät keinot ovat asianmukainen riskien valinta (vastuunvalinta), hinnoittelu ja vakuutusehdot sekä jälleenvakuutussuojan hankkiminen.

Vastuunvalinnalla ohjeistetaan myyntiä ja varmistetaan vakuutustoiminnan kannattavuutta. Vastuunvalintaa hallitaan tutkimalla tilastollisesti aiempia vahinkotapauksia, jotka ovat myös perustana hinnoittelulle. Vastuunvalintaohjeissa määritellään, millaisia riskejä voidaan vakuuttaa ja miten suuria vakuutusmääriä sallitaan.

Vakuutusriskien hinnoittelussa pyritään riskivastaavuuteen asettamalla sitä korkeampi hinta, mitä suurempi riski on kyseessä ja päinvastoin. Hinnoittelun lähtökohtana on tietovaraston oikeellisuus ja riittävyys sekä se, että vakuutettava kohde tunnetaan riittävän hyvin. Ainoastaan tältä pohjalta voidaan tehdä asianmukaiset riskianalyysit ja päättää riittävästä vakuutusmaksun tasosta.

Vakuutusehtojen merkitys vakuutusriskin rajoittamisessa on olennainen. Vakuutusehdoissa määritellään muun muassa vakuutussopimuksen kattavuus ja korvausten rajoitukset. Vakuutusriskin hallinnassa on tärkeää, että ei-toivotut riskit suljetaan pois tai rajoitetaan sopimusteitse toivotulle tasolle.

Vastuuvelan laskennassa sovelletaan erilaisia kvantitatiivisia menetelmiä, jotka ovat varausriskin hallinnassa keskeisessä asemassa. Menetelmien lisäksi käytettävien tietojen riittävyys ja laatu sekä niiden hallinta vaikuttavat olennaisesti varausriskin luonteeseen.

Henkivakuutuksessa lainsäädäntö rajoittaa henkivakuutusyhtiön oikeutta korottaa vakuutusmaksuja tai muuttaa sopimusehtoja. Tällöin sopimusten pituus vaikuttaa varausriskin biometristen riskien tasoon. Mikäli tehdyt olettamukset osoittautuvat riittämättömiksi eivätkä vakuutusmaksut ole muutettavissa, on vastuuvelkaa täydennettävä odotettavissa olevaa tappiota vastaavalla määrällä.

Suurilta vahingoilta ja vahinkotapahtumilta suojaudutaan ja niitä hallitaan ottamalla jälleenvakuutuksia. Jälleenvakuutuksen käyttöön liittyy liitännäisriskejä, kuten jälleenvakuutuksen saatavuus-, hinta- ja vastapuoliriski. Henkivakuutustoiminnassa menevän jälleenvakuutuksen käyttö on vähäistä ja keskittyy sen takia muutamiin vastapuoliin.

3.2 Rahoitusmarkkinariskit

Rahoitusmarkkinariskillä tarkoitetaan tappioriskiä, joka johtuu suoraan tai välillisesti rahoitusmarkkinoiden muuttujien, kuten korkojen, osakkeiden, kiinteistöjen, valuuttakurssien ja koromarginaalien, arvojen tason ja volatiliteetin heilahteluista.

Sijoitustoiminta ja tasehallinta ovat rahoitusmarkkinariskien hallinnassa erityisasemassa. Merkittävimmät riskit liittyvät sijoitusten arvojen alenemiseen ja sijoitusten yhteensopimattomuuteen vakuutusteknisen vastuuvelan luonteen kanssa (ns. ALM -riski).

Tasehallintastrategia pohjautuu seuraaviin periaatteisiin:

- Toimintaa ohjaa markkinaehtoisen oman pääoman tuotto.
- Kaikkia taseen riskejä ja niiden kantamisesta saatavaa tuottoa seurataan aktiivisesti.
- Vakuutettujen edut ja toiminnan jatkuvuus pyritään turvaamaan korkealla todennäköisyydellä.

Tavoitteiden saavuttamiseksi sijoitusomaisuus on jaettu kolmeen pääosaan:

- Suojaussalkku

Suojaussalkulla suojataan markkinaehtoisen vakuutusteknisen vastuuvelan markkinariskit tietyille vaihteluvälille sekä tavoitellaan maltillista lisätuottoa aktiivisella luottoriskin valinnalla ja taktisella korkonäkemyksellä. Suojaussalkun antama tasesuoja mahdollistaa riskinoton sijoitussalkussa.

Suojaussalkun varat sijoitetaan pääosin korkeasti luokiteltuihin lyhyisiin yrityslainoihin, rahamarkkinainstrumentteihin ja koronvaihtosopimuksiin. Suojaussalkkuun luetaan lisäksi mukaan konsernin kassanhallinta.

- Sijoitussalkku

Sijoitussalkussa on kaikki muu sijoitusvarallisuus, jota ei ole kohdistettu suojaus- tai strategiseen salkkuun. Sijoitussalkun tavoitteena on tarjota hyvä tuotto-riskisuhde ja pitkän aikavälin tuottotaso. Sijoitussalkku jakautuu edelleen likvidiin ja epälikvidiin osaan.

Likvidin sijoitussalkun varat kohdistuvat pääosin osake- ja korkomarkkinoille. Sijoitussalkun likvidiin osaan asetetaan kullekin omaisuuslajille neutraali tavoitepaino salkussa ja omaisuuslajin tuottokehitystä kuvaava vertailuindeksi. Neutraali allokaatio määrätään vuosittain ALM-suunnitelmassa perustuen tuotto- ja riskinäkemykseen tulevalle vuodelle sekä yhtiön riskinotto- ja -haluun.

Epälikvidi osa sijoitussalkusta kohdistuu pääosin kiinteistöihin ja listaamattomiin osake- ja korkosijoituksiin. Epälikvidin osan tarkoituksena on tuoda absoluuttista tuottoa ja tehostaa ylijäämän tuotto-riskisuhdetta.

- Strateginen salkku

Strategisissa sijoituksissa tavoitteena on lisäksi jokin muu tekijä kuin sijoitustuotto. Näitä ovat esimerkiksi omistukset kumppani- ja asiakasyrityksissä, asiakas- ja henkilökuntalainat sekä tytäryhtiöomistukset.

Rahoitusmarkkinariskien merkittävimmät hallintakeinot ovat asianmukainen sijoitusinstrumenttien valinta, sijoitusten hajauttaminen ja riskien rajoittaminen. Riskien rajoittamisessa käytetään myös johdannaisopimuksia.

Korkojohdannaisia käytetään (muun kuin sijoitussidonnaisen) markkinaehtoisen vastuuvelan korkoriskin suojaamiseen tulevaisuuden arvonmuutoksia vastaan yhtiön riskienhallinnan mukaisesti. Näitä korkojohdannaisia on käsitelty kirjanpidollisesti suojaavina. Suojauslaskentaa käytettäessä johdannaisten negatiivinen arvonmuutos jätetään kirjaamatta kuluksi siltä osin kuin suojattavan kohteen arvonmuutos kattaa sen ja edellyttäen, että suojaus on tehokas. Mikäli kuitenkin suojaavien korkojohdannaisten negatiivinen arvonmuutos ylittää suojattavan markkinaehtoisen vastuuvelan positiivisen arvonmuutoksen, ylitys kirjataan sijoitusten arvonalentumisiin. Korkojohdannaisista merkitään tilikauden tuotoksi ja kuluksi sopimuksen perus-

teella tilikauteen kohdistuvat korot. Kirjanpidollisesti suojaavien korkojohdannaisten sulkemisen yhteydessä syntyvä voitto tai tappio jaksetaan kunkin johdannaissopimuksen juoksuajalle.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon, ja käyvän arvon muutos merkitään tuloslaskelmaan tuotoksi tai kuluksi.

Rahoitusmarkkinariskien hallinnan lähtökohtana on, että varat sijoitetaan sellaiseen omaisuuteen ja sellaisiin välineisiin, joiden riskit voidaan tunnistaa, mitata, hallita, seurata ja raportoida. Lisäksi uusiin omaisuuseriin ja sijoitusvälineisiin kohdistetaan ennen niiden hankkimista toimenpiteitä, joilla varmistetaan uusien omaisuuserien tai sijoitusvälineiden hallittavuus ja sopivuus liiketoimintaan ja riskienhallintaan.

Sijoitusten riittävällä hajauttamisella tavoitellaan optimaalista hajautushyötyä, riskikorjattua tuottoa ja varojen ja velkojen yhteensopivuutta.

Keskeinen rahoitusmarkkinariskien hallintamenetelmä on riskien rajoittaminen vakavaraisuuden näkökulmasta. Allokaatorajoitteilla varmistetaan, että sijoitusomaisuus on riittävästi hajautettu eri omaisuusluokkiin. Lisäksi määritellään yksityiskohtaisempia rajoitteita, joilla varmistetaan, että myös omaisuuslajien sisällä hajautus on riittävä.

Määrällisiä tietoja Henki-Fennian sijoitusomaisuuden riskimuuttujista

Muutoksen vaikutus Henki-Fennian varoihin käyvin arvoin:

Korkosijoitukset	Korkotaso +1 %-yksikköä	-72 milj. euroa
Osakesijoitukset	Arvonmuutos -20 %	-8 milj. euroa
Kiinteistösijoitukset	Arvonmuutos -10 %	-9 milj. euroa

3.3 Vastapuoliriskit

Vastapuoliriskissä huomioidaan mahdolliset tappiot, jotka johtuvat vakuutusyhtiön vastapuolten odottamattomasta maksukyvyttömyydestä.

Samoin kuin rahoitusmarkkinariskien hallinnassa, vastapuoliriskien hallinnan lähtökohtana on, että vastapuolet ja niihin liittyvät riskit voidaan tunnistaa, mitata, hallita, seurata ja raportoida.

Vastapuoliriskiä aiheutuu lähinnä (korkomarginaaliriski käsitellään rahoitusmarkkinariskinä)

- johdannaissopimusten vastapuolista, jolloin ainoastaan sopimusten mahdollinen positiivinen markkina-arvo on alttiina riskille
- vakuutusasiakkailta olevista saamisista.

Johdannaissopimusten vastapuoliriskin hallinnassa vastapuoliriskiä arvioidaan ennen kuin johdannaisvastapuolen kanssa tehdään sopimuksia. Liikkeeseenlaskijoiden ja vastapuolten luottokelpoisuuden arvioinnissa käytetään tukena pääasiassa luottoluokituslaitosten antamia luokituksia. Vastapuoliriskin rajoittamiseksi on luottokelpoisuudelle asetettu vähimmäistaso ja rajat vastuun enimmäismäärälle vastapuolta kohden.

Vastapuoliriskiä syntyy myös vakuutusasiakkailta olevista saamisista. Asiakkaiden vakuutusmaksusaamisista syntyvä vastapuoliriski on yleensä pieni, koska maksun saamatta jääminen johtaa vakuutusturvan peruuttamiseen tai pienentymiseen.

3.4 Operatiiviset riskit

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan Fennia-konsernissa riskiä, joka aiheutuu

- riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista
- henkilöstöstä
- järjestelmistä
- ulkoisista tekijöistä.

Oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Strategisista päätöksistä johtuvat riskit on rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena Fenniassa on

- kustannustehokkaalla tavalla pienentää riskien toteutumisen todennäköisyyttä sekä toteutuvien riskien seurauksia, eli vähentää riskeistä koituvia tappioita
- tukea liike- ja tukitoimintoja niille asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa
- osaltaan varmistaa, että konsernin toiminta täyttää viranomaisten ja lainsäädännön sille asettamat vaatimukset.

Operatiivisten riskien hallinta on osa liike- ja tukitoimintojen johtamista. Huolellisesti toteutettuna operatiivisten riskien hallinta tukee toiminnan kehittämistä ja resurssien sekä kehityspanosten kohdentamista.

Operatiivisten riskien hallinnan perustana on operatiivisten riskien tunnistaminen ja niitä koskevan tiedon kerääminen eri lähteistä, joita ovat muun muassa liike- ja tukitoimintojen säännölliset riskikartoitukset, sisäiset tapahtuma- ja tappiotiedot sekä sisäisen tarkastuksen suorittamat tarkastukset. Kerättyä tietoa käytetään myöhemmissä prosessin vaiheissa riskien arviointiin ja analyysien tekemiseen konsernin tai sen osien riskiasemasta.

Eri tietolähteistä koottujen tietojen perusteella Riskienhallinta, compliance ja data protection yksikkö muodostaa kokonaisnäkemyksen konserniyhtiöiden ja konsernin operatiivisista riskeistä huomioimalla myös riskien väliset riippuvuudet. Yksikkö seuraa koko konsernin riskiprofiilia ja raportoi siitä toimivalle johdolle ja hallituksille.

Fennia-konsernissa operatiiviset riskit jaetaan seuraaviin riskiluokkiin:

- ohjeiden vastainen toiminta ja väärinkäytökset
- henkilöstöön ja osaamiseen liittyvät riskit
- oikeudelliset riskit
- tieto-, tietoliikenne- ja viestintäjärjestelmiin liittyvät riskit
- myyntiin ja asiakkuuksiin liittyvät riskit
- tuotteisiin ja palveluihin liittyvät riskit
- prosesseihin liittyvät riskit
- ulkopuolisten toiminnasta johtuvat riskit.

Keskeisille liike- ja tukitoiminnoille on laadittu valmius- ja jatkuvuussuunnitelmat, jotka tukevat epätodennäköisten mutta vakavien häiriöiden hallintaa ja niistä toipumista.

3.5 Kvantitatiivisten menetelmien riskit

Kvantitatiivisella menetelmällä tarkoitetaan numeeristen arvioiden luomista soveltamalla tilastollisia, taloustieteellisiä, rahoitus- tai muita matemaattisia teorioita ja menetelmiä. Kvantitatiiviseksi menetelmäksi luetaan myös menetelmä, jolla tavoitellaan numeerista lopputulosta ja joka perustuu osittain tai kokonaan subjektiiviseen asiantuntijaharkintaan.

Kvantitatiivinen menetelmä voi olla virheellinen ja/tai harhaanjohtava ja johtaa epäluotettavaan raportointiin sekä vääriin johtopäätöksiin ja siten vääriin johdon toimenpiteisiin.

Kvantitatiivisten menetelmien riskit kuuluvat operatiivisiin riskeihin, mutta niiden erityisluonteen ja tärkeyden takia sekä niiden käsittelyn helpottamiseksi niiden riskit tunnistetaan, mitataan, hallitaan, seurataan ja raportoidaan omana riskialueenaan.

Kvantitatiivisten menetelmien riskien hallinnassa keskitytään riskeihin, jotka liittyvät

- matemaattiseen teoriaan
- tietojen laatuun
- estimointiin ja parametrisointiin
- dokumentaatioon
- validointiin
- henkilöstöön
- tietojärjestelmiin
- prosesseihin.

Ohjaavana periaatteena kvantitatiivisten menetelmien riskienhallinnassa on menetelmien ja prosessien tehokas kyseenalaistaminen. Tämä tarkoittaa, että riippumaton ja asiantunteva taho, riskienhallintatoiminto tai ulkopuolinen asiantuntija arvioi menetelmiä ja prosesseja kriittisesti.

Kvantitatiivisten menetelmien riskienhallinta perustuu siihen, että kunkin menetelmän rakenne, matemaattinen teoria ja loogisuus on dokumentoitu hyvin ja että menetelmä on mahdollisimman hyvin tuettavissa tieteellisillä tutkimuksilla ja/tai vakuutusalan parhailla käytännöillä. Jotta voidaan tunnistaa menetelmän vahvuudet ja heikkoudet, on tärkeää, että matemaattiset yksinkertaistukset, numeeriset menetelmät, approksimaatiot ja subjektiivisen asiantuntijaharkinnan käyttö selvitetään ja dokumentoidaan riittävän tarkasti. Menetelmän omistajan ja kehittäjien tulee varmistaa, että menetelmän eri osa-alueet toimivat toivotulla tavalla, ovat sopivia tarkoitettuun käyttöön ja että menetelmä on matemaattisesti oikein ja estimoidut parametrit tilastollisesti luotettavia.

Tietojen laadun hallinta on yhtä tärkeää kuin menetelmän rakenteen, teorian ja loogisuuden hallinta. Luotettavuus voidaan saavuttaa ainoastaan laadukkailla tiedoilla.

Kvantitatiivisen menetelmän validointi kattaa prosessit ja toimintatavat, joiden avulla pyritään todentamaan, että menetelmä on asianmukainen ja luotettava sekä toimii toivotulla tavalla.

Validoinnin avulla tunnistetaan menetelmän mahdollisia heikkouksia ja rajoituksia sekä käyttöön liittyviä ongelmia ja voidaan arvioida ja hallita niiden vaikutuksia.

3.6 Keskittymäriskit

Keskittymäriskeillä tarkoitetaan kaikenlaisia riskikeskittymiä, joihin liittyvät tappiot voivat olla niin suuria, että ne vaarantavat vakuutusyhtiön vakavaraisuuden tai taloudellisen aseman. Keskittymäriskiä syntyy useimmiten sijoitustoiminnassa, mutta sitä voi syntyä myös vakuutus-toiminnassa sekä kummankin toiminnan yhteisvaikutuksesta.

Sijoitustoiminnan rahoitusmarkkina- ja vastapuoliriskien hallinta perustuu hajauttamiseen, jolloin merkittäviä keskittymäriskejä ei lähtökohtaisesti synny. Poikkeuksen tekevät strategiset omistukset, joista voi syntyä hyvin merkittäviä keskittymäriskejä. Strategisina omistuksina käsitellään omistuksia konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä.

Vakuutustoiminta perustuu riskien hajauttamiseen vakuutuskannan sisällä siten, että yksittäisen omalla vastuulla olevan vakuutuskohteen vaikutuksia voidaan rajoittaa. Tätä riskiä hallitaan muun muassa vastuunvalintaohjeilla ja jälleenvakuutuksella.

3.7 Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että tulevia maksuvelvoitteita ei kyetä toteuttamaan tai että ne voidaan toteuttaa ainoastaan erityistoimenpiteillä.

Likviditeettiriski jaetaan lyhyen ja pitkän aikavälin riskiin. Lyhyen aikavälin likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät alle neljän kuukauden pituisiin varojen ja velkojen kassavirtoihin (ns. kassanhallinnan riskit). Pitkän aikavälin likviditeettiriskillä tarkoitetaan varojen ja velkojen kassavirtojen yhteensopivuusriskiä useita vuosia, jopa vuosikymmeniä eteenpäin.

Lyhyen aikavälin likviditeettiriskiä hallitaan ylläpitämällä riittävää likviditeettireserviä sekä maksuvalmiuden suunnittelulla. Likviditeettireserviä hallitaan muun muassa seuraavilla periaatteilla:

- Rahamarkkinasijoituksille asetetaan vähimmäisallokaatio.
- Osake- ja korkosijoituksilta edellytetään rahaksi muutettavuutta.
- Rahamarkkinasijoitukset hajautetaan, ja niille asetetaan vastapuolilimiittejä.
- Koko sijoitussalkun epälikvidien sijoitusten määrää rajoitetaan.

Maksuvalmiuden suunnittelussa luodaan päiväkohtaisia ennusteita ulosmenevistä maksusuorituksista seuraaville neljälle kuukaudelle. Lyhyen aikavälin likviditeettiriskin hallinnan tavoite on, että muita sijoituksia kuin rahamarkkinasijoituksia ei jouduta realisoimaan ja että varainhoitajien lyhyen aikavälin likviditeettireserviä tai sijoituksia ei jouduta käyttämään tai realisoimaan.

Pitkän aikavälin likviditeettiriskiä seurataan ja se raportoidaan omana riskinään, mutta sitä ei hallita erillisenä riskinä vaan osana korkoriskin hallintaa.

3.8 Strategiset riskit

Strategisilla riskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät vakuutusyhtiön strategiaan ja johtuvat vääristä liiketoimintapäätöksistä, liiketoimintapäätösten väärästä tai epäonnistuneesta toteutuksesta tai kyvyttömyydestä sopeuttaa liiketoiminta muuttuviin olosuhteisiin tai tavoiteltavan tulevan tilan mukaiseksi.

Strategialla tarkoitetaan joukkoa pitkän aikavälin suunnitelmia ja toimenpiteitä, joiden avulla vakuutusyhtiö siirtyy nykytilasta toivottuun tulevaan tilaan.

Strategisilla riskeillä on monta eri ulottuvuutta, ja ne on jaettu seuraaviin ryhmiin:

- strategiset makroriskit, jotka liittyvät esimerkiksi väestön, sosiaaliturvan ja kulttuurin trendimuutoksiin, sääntelyn, viranomaisvalvonnan ja politiikan muutoksiin tai ilmaston ja geopolitiikan trendimuutoksiin
- toimialakohtaiset strategiset riskit, jotka liittyvät muutoksiin vakuutus- tai finanssialan kilpailussa ja vakuutuksenottajien tai sijoittajien kysynnässä
- sisäiseen toimintaan liittyvät strategiset riskit, jotka voivat olla esimerkiksi laajentumiseen tai sisäiseen kehittämiseen liittyviä riskejä tai lisäpääomituksen saatavuusriskejä.

Strategisten riskien hallinnan lähtökohtana on tunnistaa konsernin ja kunkin konserniyhtiön strategiset riskit ja havainnoida erilaisia heikkoja signaaleja sekä arvioida, millä tavoin erilaiset tapahtumat, trendit ja skenaariot vaikuttavat liiketoiminnan kestävytyteen ja vakavaraisuusase-
man kehitykseen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

3.9 Maineriski

Maineriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Fennia-konsernin tai konserniin kuuluvan yksittäisen yhtiön julkinen kuva vahingoittuu. Maineriskiä voi aiheutua myös yhteistyökumppaneiden toiminnasta, jos niiden arvot ja/tai toimintaperiaatteet poikkeavat Fennia-konsernin vastavista.

Maineriski on yleensä seuraus muista toteutuneista riskeistä tai tapahtumista, esimerkiksi operatiivisten riskien toteutumisesta.

Maineriskin hallinnan lähtökohtana on tunnistaa, mitkä mahdolliset tapahtumat voivat vaikuttaa negatiivisesti konsernin tai konserniyhtiön maineeseen. Maineriskin luonne poikkeaa muiden riskien luonteesta siten, että riskitapahtumat voivat perustua todellisiin tapahtumiin tai osittain tai kokonaan vailla todellisuuspohjaa oleviin tapahtumiin (esimerkiksi perätön huhu). Maineriskit ovat usein ennaltaehkäistävissä, tai tapahtumien vaikutusta voidaan yleensä vähentää.

Maineriskin hallinta perustuu siihen, että liiketoiminta ja sen rajoitukset tunnetaan ja ymmärretään kokonaisvaltaisesti. Maineriskiä ei voida hallita omana riskialueenaan, vaan lähinnä operatiivisten riskien hallinnan laajenuksena. Kun maineriskiin vaikuttavat riskit on tunnistettu, voidaan organisaation sisällä toteuttaa erilaisia riskienhallintatoimenpiteitä. Onnistunut maineriskin hallinta perustuu osaltaan selkeään ja harkittuun ulkoiseen viestintään.

Maineriskin hallintaan liittyy myös lakien, säännösten ja määräysten noudattaminen sekä toimiminen viranomaisten edellyttämällä tavalla. Vakuutusyhtiön julkinen kuva ja luotettavuus

voivat kärsiä, jos lakeja, säännöksiä, määräyksiä ja viranomaisten asettamia vaatimuksia ei noudateta.

3.10 Ryhmäriskit

Ryhmäriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka johtuvat siitä, että Fennia ja sen tytäryhtiöt harjoittavat liiketoimintaa konsernimuodossa. Ryhmäriskit voidaan jakaa seuraaviin ryhmiin:

- transaktioriskit
- tartuntariskit
- eturistiriitariskit
- keskittymäriskit
- hallintoon liittyvät riskit.

Transaktioriskeillä tarkoitetaan riskejä, jotka liittyvät ryhmänsisäisiin transaktioihin, esimerkiksi asianmukaiseen hinnoitteluun.

Tartuntariskeihin luetaan tilanteet, joissa yhden yhtiön ongelmat tai ottamat riskit tarttuvat joihinkin konsernin muihin yhtiöihin tai koko konserniin. Tähän ryhmään luetaan myös moraalikatoon liittyvät riskit ("moral-hazard"-riskit), joilla tarkoitetaan tilanteita, joissa yhden yhtiön tahallisesti ja epämoraalisesti ottama riski ja siitä syntyvä tappio siirtyvät emoyhtiön tai muiden yhtiöiden joko osittain tai kokonaan kannettaviksi.

Eturistiriitariskejä syntyy, kun joidenkin konserniyhtiöiden tai koko konsernin intressit ovat keskenään ristiriidassa.

Keskittymäriskejä syntyy, jos yksittäisestä vastapuolesta tulee konsernitasolla liian merkittävä, vaikka riski olisikin sallituissa rajoissa yksittäisten yhtiöiden osalta.

Hallintoon liittyvät riskit johtuvat siitä, että osa toiminnoista on järjestetty konsernitasolla ja osa toiminnoista yksittäisen yhtiön tasolla. Yhtiöiden hallintojärjestelmien eroista voi syntyä koordinoitimihaasteita ja lisäriskejä.

Ryhmäriskien hallinta perustuu selkeään konsernirakenteeseen. Monimutkaisissa omistuskuvioissa ryhmäriskin merkitys kasvaa. Lisäksi asianmukainen ryhmäriskien hallinta perustuu siihen, että liiketoimintaa suunnitellaan ja seurataan sekä yksittäisten yhtiöiden että konsernin tasolla. Ainoastaan siten voidaan varmistaa ja seurata ryhmätavoitteiden kehitystä ja niiden saavuttamista.

Ryhmäriskien hallinta perustuu myös siihen, että koko konsernin sisäisen valvonnan järjestelmä, erityisesti riskienhallintajärjestelmä ja säännösten noudattamisen valvonta sekä niihin liittyvät ilmoitusmenettelyt, on määritelty ja toteutettu johdonmukaisesti ja läpinäkyvästi. Eri tahojen roolien ja vastuiden tulee myös konserninäkökulmasta olla selkeitä ja määriteltyjä.

3.11 Kestävyyssriskit

Kestävyyssriskillä tarkoitetaan ympäristöön, yhteiskuntaan tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai olosuhdetta, jonka toteutumisella saattaa olla kielteinen vaikutus. Kestävyyssriskien tunnistaminen ja arviointi on osa riskienhallintajärjestelmää, ja ne huomioidaan sekä sijoitustoiminnassa että vakuutustoiminnassa.

4 Vakavaraisuuden hallinta

Riskinkantokyvyllä tarkoitetaan omaa varallisuutta, joka on käytettävissä tappioiden kattamiseen. Riskinottohalukkuudella tarkoitetaan sitä, kuinka paljon riskiä ollaan halukkaita otta-
maan liiketoimintatavoitteiden saavuttamiseksi eli kuinka paljon omasta varallisuudesta ollaan
valmiita sitomaan riskinottoon. Riskinsietokyvyllä tarkoitetaan sitä, kuinka paljon oma varalli-
suus saa heilahdella liiketoimintatavoitteisiin pyrittäessä.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena konsernissa on tukea liiketoiminnan tavoit-
teiden saavuttamista ja liiketoiminnan jatkuvuutta. Tämä toteutetaan varmistamalla, että ote-
tut riskit ovat oikeassa suhteessa riskinkantokykyyn, riskinottohalukkuuteen ja riskinsietoky-
kyyn, sekä luomalla edellytykset häiriöttömään toimintaan myös odottamattomien tappioiden
varalta tunnistamalla ne uhkatekijät ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat liiketoimintastrate-
gian ja muiden tavoitteiden toteutumiseen.

Yleistä riskinottohalukkuutta ja riskinsietokykyä hallitaan asettamalla merkittävimmille ris-
keille ja yhdistetyille riskeille mittareita ja tavoiterajoja. Asetettujen riskikohtaisten rajoitusten
on tehokkaasti rajoitettava riskiprofiilia siten, että vakavaraisuus ja riskinotto pysyvät hallin-
nassa ja sallituissa rajoissa.

Tuloslaskelman ja taseen liitteet

Luvut ovat tuhansina euroina.

Vakuutusmaksutulo

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Ensivakuutus Kotimaasta	160 941	240 966	160 941	240 966
Vakuutusmaksutulo ennen jälleenvakuuttajien osuutta	160 941	240 966	160 941	240 966
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista	15	11	15	11

Ensivakutuksen vakuutusmaksutulo

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Henkivakuutus				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen henkivakuutus	66 370	132 421	66 370	132 421
Muu yksilöllinen henkivakuutus	1 761	2 354	1 761	2 354
Sijoitussidonnainen kapitalisaatiosopimus	39 541	55 435	39 541	55 435
Muu kapitalisaatiosopimus	51	253	51	253
Työntekijäin ryhmähenkivakuutus	6 444	5 658	6 444	5 658
Muu ryhmähenkivakuutus	14 114	12 565	14 114	12 565
	128 282	208 686	128 282	208 686
Eläkevakuutus				
Sijoitussidonnainen yksilöllinen eläkevakuutus	4 451	4 449	4 451	4 449
Muu yksilöllinen eläkevakuutus	3 950	4 318	3 950	4 318
Sijoitussidonnainen ryhmäeläkevakuutus	12 647	11 792	12 647	11 792
Muu ryhmäeläkevakuutus	11 611	11 722	11 611	11 722
	32 659	32 281	32 659	32 281
	160 941	240 966	160 941	240 966
Jatkuvat vakuutusmaksut	55 381	53 445	55 381	53 445
Kertamaksut	105 561	187 521	105 561	187 521
	160 941	240 966	160 941	240 966
Vakuutusmaksut sopimuksista, jotka oikeuttavat hyvitykseen	37 932	36 870	37 932	36 870
Vakuutusmaksut sijoitussidonnaisesta vakuutuk- sesta	123 009	204 097	123 009	204 097
	160 941	240 966	160 941	240 966

Maksetut korvaukset

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Ensivakuutus				
Henkivakuutus	60 241	134 629	60 241	134 629
Eläkevakuutus	45 573	43 396	45 573	43 396
	105 814	178 025	105 814	178 025
Jälleenvakuutus	-	-	-	-
Maksetut korvaukset yhteensä	105 814	178 025	105 814	178 025
Josta:				
Takaisinostot	46 079	123 546	46 079	123 546
Säästösummien takaisinmaksut	4 871	3 380	4 871	3 380
Muut	54 864	51 099	54 864	51 099
	105 814	178 025	105 814	178 025
Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus maksetuista korvauksista	66 318	135 436	66 318	135 436
Henkivakuutuksen lisäedut				
Hyvitysten ja alennusten vaikutus vakuutustekniseen tulokseen	1 474	481	1 474	481
Tulevien lisäetujen vastuun muutos tilikaudelta	-662	-606	-662	-606

Vuoden 2020 laskuperustekorosta kustannettiin 9 070 037 euroa korkotäydennysvastuuta purkamalla. Vuonna 2020 annetuista lisäeduista, 665 248 euroa, kustannettiin lisäetujen vastuusta 661 537 euroa. Riskihenkivakuutusten lisäsummia maksettiin 977 261 euroa ja nämä kustannettiin kokonaan lisäsummia varten tehdystä varauksesta. Lisäksi lisäsummia varten tehtyä varausta kasvatettiin 1 469 932 euroa. Vuonna 2020 vakuutuksille hyvitetty asiakashyvitykset vastasivat tilikaudella voimassa olleita lisäetutavoitteita. Tilinpäätöksessä maksettiin lisäksi osalle ryhmäeläkevakuutuksia kertaluontoinen lisähyvitys 315 797 euroa, joka kustannettiin korkotäydennysvastuuta purkamalla.

Vuoden 2019 laskuperustekorosta kustannettiin 9 511 447 euroa korkotäydennysvastuuta purkamalla. Vuonna 2019 annetuista lisäeduista, 1 086 741 euroa, kustannettiin lisäetujen vastuusta 605 515 euroa. Riskihenkivakuutusten lisäsummia maksettiin 1 022 510 euroa ja nämä kustannettiin kokonaan lisäsummia varten tehdystä varauksesta. Vuonna 2019 vakuutuksille hyvitetty asiakashyvitykset vastasivat tilikaudella voimassa olleita lisäetutavoitteita.

Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrytyksiin				
Korkotuotot				
Muilta yrityksiltä	151	564	151	564
	151	564	151	564
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Osinkotuotot	486	478	486	478
Korkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	69	193		
Muilta yrityksiltä	192	147	192	147
	261	340	192	147
Muut tuotot	7 302	7 045	7 079	6 861
	7 564	7 385	7 271	7 487
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	13 793	18 155	14 279	18 633
Korkotuotot	11 161	9 930	11 161	9 930
Muut tuotot	1 801	1 985	1 801	1 985
	26 754	30 070	27 241	30 548
Yhteensä	34 955	38 497	35 149	38 598
Arvonalentumisten palautukset	4 795	23 218	4 795	23 396
Myyntivoitot	21 169	57 334	22 126	59 060
Yhteensä	60 919	119 049	62 071	121 055
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista				
Saman konsernin yrityksille	-1 736	-2 283		
Muille yrityksille	-2 196	-1 443	-3 497	-2 954
	-3 931	-3 725	-3 497	-2 954
Kulut muista sijoituksista	-3 897	-3 962	-3 897	-3 962
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-127	-18	-127	-127
Yhteensä	-7 956	-7 705	-7 521	-7 043
Arvonalentumiset ja poistot				
Arvonalentumiset	-33 722	-14 755	-33 120	-14 383
Rakennusten suunnitelmapoistot	-	-	-2 112	-2 270
	-33 722	-14 755	-35 232	-16 653
Myyntitappiot	-26 616	-8 776	-26 616	-8 776
Yhteensä	-68 294	-31 236	-69 369	-32 471
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvonorotuksia ja niiden oikaisua	-7 376	87 813	-7 299	88 583
Sijoitusten arvonorotus	91 584	94 712	91 584	94 712
Sijoitusten arvonorotuksen oikaisu	-5 886	-1 263	-5 886	-1 263
	85 698	93 449	85 698	93 449
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	78 322	181 262	78 399	182 032

Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus tuloslaskelman sijoitustoiminnan nettotuotosta

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Sijoitustoiminnan tuotot	28 912	47 658	28 912	47 658
Sijoitustoiminnan kulut	-23 121	-6 256	-23 121	-6 256
Sijoitustoiminnan nettotuotto ennen arvонkorotuksia ja niiden oikaisua sekä arvonalennuksia ja niiden palautuksia	5 791	41 402	5 791	41 402
Sijoitusten arvonkorotus	91 584	94 712	91 584	94 712
Sijoitusten arvonkorotuksen oikaisu	-5 886	-1 263	-5 886	-1 263
Arvonalentumiset	-27 580	-13 099	-27 580	-13 099
Arvonalentumisten palautukset	4 129	18 484	4 129	18 484
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	68 037	140 236	68 037	140 236

Liikekuluerittelyt

Tuloslaskelman liikekulujen erittely

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	2 580	2 678	2 580	2 678
Muut vakuutusten hankintamenot	4 832	4 729	4 832	4 729
Vakuutusten hankintamenot yhteensä	7 412	7 407	7 412	7 407
Vakuutusten hoitokulut	5 400	6 204	5 400	6 204
Hallintokulut	1 946	2 104	1 946	2 104
Menevän jälleenvakuutuksen palkkiot	-187	-148	-187	-148
Yhteensä	14 572	15 566	14 572	15 566

Kokonaisliikekulut toiminnoittain

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Maksetut korvaukset	780	828	780	828
Liikekulut	14 572	15 566	14 572	15 566
Sijoitustoiminnan hoitokulut	1 615	1 753	1 615	1 753
Yhteensä	16 967	18 148	16 967	18 148

Toimintokohtaiset suunnitelmapoistot ja arvonalentumiset

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Maksetut korvaukset	152	181	152	181
Liikekulut	551	760	551	760
Sijoitustoiminnan hoitokulut	0	0	0	0
Yhteensä	703	942	703	942

Erittelyt henkilöstökuluista, henkilöstöstä ja toimielinten jäsenistä

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	4 067	3 932	4 067	3 932
Eläkekulut	962	1 190	962	1 190
Muut henkilösivukulut	175	233	175	233
Yhteensä	5 204	5 356	5 204	5 356
Johdon palkat ja palkkiot				
Hallitus ja toimitusjohtaja	318	298	318	298
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	52	53	52	53
Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastus	48	30	55	34
	48	30	55	34

Toimitusjohtajan eläkeikä määräytyy TyELin mukaan.

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero emoyhtiö

	Sijoitukset 31.12.2020			Sijoitukset 31.12.2019		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	39 510	39 510	45 296	47 361	47 361	54 190
Kiinteistöosakkeet omistusyhteyksyrityksissä	16 213	16 213	16 926	15 633	15 633	15 633
Muut kiinteistöosakkeet	1 575	1 575	1 575	1 575	1 575	1 575
Kiinteistösijoitusrahastot	8 337	8 337	8 337	8 353	8 353	8 730
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	3 379	3 379	3 379	8 201	8 201	8 201
Lainasaamiset omistusyhteyksyrityksiltä	2 448	2 448	2 448	1 843	1 843	1 843
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	249 354	249 354	271 300	248 195	248 195	264 361
Rahoitusmarkkinavälineet	397 680	397 680	398 419	395 414	395 414	395 681
Kiinnelainasaamiset	800	800	800	2 697	2 697	2 697
	719 296	719 296	748 481	729 273	729 273	752 911
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-4 157			-5 741		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			29 185			23 638
Johdannaisten käypä arvo ja arvostusero						
Suojaavat johdannaiset			62 857			30 498
Ei-suojaavat johdannaiset						244
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			62 857			30 741
Arvostusero yhteensä			92 042			54 380

Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero konserni

	Sijoitukset 31.12.2020			Sijoitukset 31.12.2019		
	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Jäljellä oleva hankintameno	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	33 864	33 864	46 052	46 772	46 772	62 100
Kiinteistöosakkeet omistusyhteyksyrityksissä	16 213	16 213	16 751	15 633	15 633	15 633
Muut kiinteistöosakkeet	1 575	1 575	1 575	1 575	1 575	1 575
Kiinteistösijoitusrahastot	8 337	8 337	8 337	8 353	8 353	8 730
Lainasaamiset omistusyhteyksyrityksiltä	2 448	2 448	2 448	1 843	1 843	1 843
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	249 354	249 354	271 300	248 195	248 195	264 361
Rahoitusmarkkinavälineet	397 680	397 680	398 419	395 414	395 414	395 681
Kiinnelainasaamiset	800	800	800	2 697	2 697	2 697
	710 271	710 271	745 683	720 483	720 483	752 620
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää korkotuotoiksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-4 157			-5 741		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			35 412			32 137
Johdannaisten käypä arvo ja arvostusero						
Suojaavat johdannaiset			62 857			30 498
Ei-suojaavat johdannaiset						244
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			62 857			30 741
Arvostusero yhteensä			98 269			62 878

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten muutokset

	Emoyhtiö 1.1.2020 - 31.12.2020			Konserni 1.1.2020- 31.12.2020	
	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Lainasaamiset saman konser- nin yrityksiltä	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Lainasaamiset omistusyhteys- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	71 982	8 201	1 843	93 275	1 843
Lisäykset	1 119	115	3 053	1 487	3 053
Vähennykset	-8 199	-4 937	-2 448	-15 546	-2 448
Hankintameno 31.12.	64 902	3 379	2 448	79 217	2 448
Kertyneet poistot 1.1.				-25 241	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot				4 863	
Tilikauden poistot				-2 112	
Kertyneet poistot 31.12.				-22 491	
Arvon alentumiset 1.1.	-7 413			-4 054	
Vähennysten kerty- neet arvonalentumi- set	2 006			129	
Arvon alentumisten palautukset	15			1 382	
Tilikauden arvonalentumiset	-2 212			-2 531	
Arvon alentumiset 31.12.	-7 604			-5 074	
Kirjanpitoarvo 31.12.	57 298	3 379	2 448	51 652	2 448
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet					
Jäljellä oleva hankintameno	280				
Kirjanpitoarvo	280				
Käypä arvo	280				
Saamiset					
Muut saamiset					
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	5				

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

Emoyhtiö 31.12.2020

	Alkuperäinen hankintameno 2020	Käypä arvo 2020	Alkuperäinen hankintameno 2019	Käypä arvo 2019
Osakkeet ja osuudet	977 795	1 145 247	906 026	1 029 250
Rahoitusmarkkinavälineet	178 172	165 831	151 097	147 467
Rahat ja pankkisaamiset	56 262	56 262	58 844	58 844
Yhteensä	1 212 228	1 367 340	1 115 967	1 235 561
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuuvalkaa vastaavat sijoitukset	1 212 228	1 367 340	1 115 967	1 235 561
Rahat ja pankkisaamiset ym. saamiset sisältävät tilinpäätöshetkellä voimassa olevien maksettujen vakuutusten netto- maksuja, joita ei vielä ole sijoitettu		2 403		3 067

Konsernin tiedot ovat yhteneväiset emoyhtiön kanssa.

Sijoitukset konserni- ja omistusyhteisyrityksiin

	Omistuosuus, prosenttia
Tytäryhtiöt	
Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1	100
Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5	100
Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1	88,19
Kiinteistö Oy Sellukatu 5	100
Kiinteistö Oy Teohypo	100
Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus	100
Munkinseudun Kiinteistö Oy	100
Omistusyhteisyritykset	
Tyvene Oy	25
Kiinteistö Oy Sähkötie 14-16	33
Kiinteistö Oy Gigahertsi	33

Merkittävimmät osakeomistukset, muut sijoitukset

Osakkeet

	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpito- arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpito- arvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Kotimaiset osakkeet					
Amplus Holding Oy	19,97 %	1 831	9 226	1 831	9 226
Pihlajalinna Oyj	1,17 %	2 476	2 476	2 476	2 476
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	13,22 %	1 063	1 355	1 063	1 355
Fingrid Oyj , sarja B	0,18 %	203	1 237	203	1 237
Muut		629	1 276	629	1 276
		6 203	15 570	6 203	15 570
Ulkomaiset osakkeet					
Ruotsi					
K III Sweden		433	507	433	507
Muut		59	76	59	76
		492	583	492	583

Sijoitusrahasto-osuudet

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset				
Aktia Emerging Market Local Currency Bond+ Class D	2 997	3 085	2 997	3 085
Aktia Emerging Markets Bond+	3 024	3 241	3 024	3 241
FIM Emerging Markets ESG	4 000	4 610	4 000	4 610
FIM Euro	3 500	3 546	3 500	3 546
FIM Eurooppa Sijoitusrahasto	700	755	700	755
FIM European HY ESG	1 000	1 065	1 000	1 065
FIM Fenno	1 750	2 033	1 750	2 033
FIM IG Green ESG	2 000	2 025	2 000	2 025
FIM Kehittyvä Korko	2 000	2 053	2 000	2 053
FIM Passive USA ESG	1 707	1 857	1 707	1 857
FIM USA	2 361	2 588	2 361	2 588
Nordea AAA Government Bond Fund Class I	2 873	2 940	2 873	2 940
Nordea Moderate Yield Fund Class S Acc	8 623	8 637	8 623	8 637
Nordea Pro Euro Bond Class A K Acc	21 077	21 988	21 077	21 988
S-Pankki Toimitila C	8 337	8 337	8 337	8 337
Muut	650	705	650	705
	66 598	69 465	66 598	69 465

Tilinpäätös

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset				
Irlanti				
BlackRock ICS Euro Liquid Environ- mentally Aware	3 752	3 752	3 752	3 752
BlackRock ICS Euro Liquidity Fund Premier Acc	583	583	583	583
BlackRock ICS Ultra Short Bond Fund Premier Acc	29 163	29 163	29 163	29 163
db x-trackers MSCI USA Index UCITS ETF DR - 1C	3 420	3 436	3 420	3 436
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	2 016	2 074	2 016	2 074
iShares MSCI EM SRI UCITS ETF	2 553	2 617	2 553	2 617
iShares MSCI Europe SRI UCITS ETF	5 847	6 851	5 847	6 851
iShares MSCI USA SRI UCITS ETF	1 195	1 309	1 195	1 309
M&G European Loan Fund Class C EUR Acc	5 455	5 725	5 455	5 725
Muzinich EM Short Duration HDGE EUR Acc A	2 802	2 880	2 802	2 880
Luxemburg				
Aberdeen EM Corp Bond Class I HDGE EUR Acc A	8 267	8 505	8 267	8 505
BNP Paribas InstiCash EUR 1D Class I	9 867	9 867	9 867	9 867
BNP Paribas InstiCash Money 3M EUR Class I	17 507	17 507	17 507	17 507
M&G European Credit Investment Fund Class E	22 916	24 932	22 916	24 932
M&G European High Yield Credit Investment Class E	4 000	4 269	4 000	4 269
NN L Liquid - Euribor 3M	15 480	15 480	15 480	15 480
ODDO BHF Euro Corporate Bond Class CI-EUR	5 567	5 867	5 567	5 867
ODDO BHF Euro High Yield Bond Class CI-EUR	6 489	6 980	6 489	6 980
SLI Emerging Market LC Debt Class D	935	935	935	935
SLI European Corporate Bond Fund Class D	6 300	6 461	6 300	6 461
XTRACKERS MSCI EUROPE UCITS ETF	1 587	1 707	1 587	1 707
Ranska				
ODDO BHF Jour Class CI EUR	16 486	16 486	16 486	16 486
Saksa				
iShares STOXX Europe 600 ETF	5 424	6 750	5 424	6 750
	177 611	184 135	177 611	184 135

Pääomarahasto-osuudet

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Pääomarahasto-osuudet, kotimaiset				
MB Equity Fund IV Ky	1 670	3 243	1 670	3 243
WasaGroup Fund I	351	521	351	521
Muut	103	362	103	362
	2 125	4 126	2 125	4 126
Pääomarahasto-osuudet, ulkomaiset				
Iso-Britannia				
Euro Choice IV GB Limited	710	1 759	710	1 759
Guernsey				
The Triton Fund III L.P.	2 517	2 517	2 517	2 517
Partners Group European Buyout	734	734	734	734
Partners Group European Mezzanine	473	519	473	519
Muut	228	228	228	228
	4 662	5 757	4 662	5 757

Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Kotimaiset osakkeet				
Ahlstrom-Munksjo Oyj	4 466	4 466	4 466	4 466
Aktia Bank OYJ	591	591	591	591
Cargotec Oyj	5 611	5 611	5 611	5 611
Citycon OYJ	761	761	761	761
Consti Yhtiot Oyj	2 270	2 270	2 270	2 270
EAB Group Oyj	605	605	605	605
Fortum OYJ	10 183	10 183	10 183	10 183
Huhtamaki OYJ	551	551	551	551
Kemira OYJ	1 120	1 120	1 120	1 120
Kesko OYJ	1 135	1 135	1 135	1 135
Kone OYJ	2 706	2 706	2 706	2 706
Konecranes OYJ	626	626	626	626
Metsa Board OYJ	564	564	564	564
Neste Oyj	3 135	3 135	3 135	3 135
Nokia OYJ	5 364	5 364	5 364	5 364
Nokian Renkaat OYJ	1 399	1 399	1 399	1 399
Nordea Bank Abp	5 483	5 483	5 483	5 483
Oriola Oyj	4 924	4 924	4 924	4 924
Orion Oyj	917	917	917	917
Outokumpu OYJ	3 086	3 086	3 086	3 086
Outotec OYJ	2 620	2 620	2 620	2 620
Revenio Group OYJ	1 905	1 905	1 905	1 905
Sampo Oyj	6 386	6 386	6 386	6 386
Sanoma OYJ	680	680	680	680

Tilinpäätös

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Stora Enso OYJ	3 369	3 369	3 369	3 369
Suominen OYJ	706	706	706	706
Taaleri Oyj	13 815	13 815	13 815	13 815
Terveystalo Oyj	752	752	752	752
Tieto OYJ	2 038	2 038	2 038	2 038
Tokmanni Group Corp	1 361	1 361	1 361	1 361
UPM-Kymmene OYJ	6 685	6 685	6 685	6 685
Uponor OYJ	6 974	6 974	6 974	6 974
Valmet OYJ	558	558	558	558
Wartsila OYJ Abp	1 173	1 173	1 173	1 173
YIT OYJ	750	750	750	750
Muut	8 641	8 641	8 641	8 641
	113 912	113 912	113 912	113 912
Ulkomaiset osakkeet				
Espanja				
Edp Renovaveis Sa	1 140	1 140	1 140	1 140
Iberdrola S.A.	1 063	1 063	1 063	1 063
Iso-Britannia				
Unilever Plc	1 171	1 171	1 171	1 171
Norja				
Europpris Asa	1 269	1 269	1 269	1 269
Ranska				
L'Oreal Sa	1 216	1 216	1 216	1 216
Ruotsi				
Boliden Ab	1 117	1 117	1 117	1 117
Coor Service Management	867	867	867	867
Eltel Ab	12 301	12 301	12 301	12 301
Endomines Ab	1 239	1 239	1 239	1 239
Essity Aktiebolag-B	1 340	1 340	1 340	1 340
Instalco Intressenter Ab	15 459	15 459	15 459	15 459
Sotkamo Silver Ab	503	503	503	503
Ssab Ab - B Shares (Helsinki)	608	608	608	608
Teliasonera Ab Shs (Ruotsi)	1 929	1 929	1 929	1 929
Volvo Ab B-Shs	773	773	773	773
Saksa				
Beiersdorf Ag	1 135	1 135	1 135	1 135
Tanska				
Bavarian Nordic A/S	509	509	509	509
Dong Energy A/S	1 186	1 186	1 186	1 186
Iss A/S	3 551	3 551	3 551	3 551
Yhdysvallat				
At&T Inc	576	576	576	576
Twitter Inc	551	551	551	551
Muut	14 361	14 361	14 361	14 361
	63 864	63 864	63 864	63 864

Sijoitusrahasto-osuudet

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Sijoitusrahasto-osuudet, kotimaiset				
AJ EAB Value Hedge A	1 274	1 274	1 274	1 274
Alfred Berg - Optimaalivarainhoito	684	684	684	684
Danske Institutional Liquidity Fund	1 036	1 036	1 036	1 036
Danske Invest China K	792	792	792	792
EAB Aktiivinen Fokus A	1 186	1 186	1 186	1 186
EAB Eurooppa Fokus A Kasvu	1 129	1 129	1 129	1 129
EAB Korko A	7 349	7 349	7 349	7 349
EAB Korko C	8 453	8 453	8 453	8 453
EAB Korko E	771	771	771	771
EAB Optimaalivarainhoito A Kasvu	1 586	1 586	1 586	1 586
EAB Osake A	5 905	5 905	5 905	5 905
EAB Osake C	8 437	8 437	8 437	8 437
EAB Suomi Fokus A Kasvu	1 756	1 756	1 756	1 756
EAB VASTLLST SIOITUKSET A1	2 273	2 273	2 273	2 273
EAB Vuokratuotto A	22 540	22 540	22 540	22 540
EAB Vuokratuotto D	4 950	4 950	4 950	4 950
Elite ALF Kiinteistökehitys II Syöttöra- hasto IV Ky	4 684	4 684	4 684	4 684
Elite Alfred Berg Aktiivinen Fokus	583	583	583	583
Elite Alfred Berg Optimaalivarainhoito	10 797	10 797	10 797	10 797
Elite Alfred Berg Optimaalivarainhoito A	8 258	8 258	8 258	8 258
Elite Alfred Berg Suomi Fokus A	1 965	1 965	1 965	1 965
Elite Alfred Berg Vastuulliset sijoitukset A2	1 229	1 229	1 229	1 229
Elite Aurinkotuotto I Ky	22 540	22 540	22 540	22 540
Elite Aurinkotuotto II Ky	4 950	4 950	4 950	4 950
Elite Finland Value Added Fund II Syöt- törahasto II	4 684	4 684	4 684	4 684
Elite Kiinteistökehitys II Syöttörahasto III Ky	583	583	583	583
Elite Kiinteistökehitysrachasto I Syöttöra- hasto II	10 797	10 797	10 797	10 797
Elite Osake Sijoitusrahasto	8 258	8 258	8 258	8 258
Elite Rental Yield Fund non-UCITS	1 965	1 965	1 965	1 965
Elite Älyenergia I Ky	1 229	1 229	1 229	1 229
eQ Hoivakiinteistöt T	5 224	5 224	5 224	5 224
eQ Liikekiinteistöt 1 T	3 060	3 060	3 060	3 060
eQ Mandaatti	14 912	14 912	14 912	14 912
eQ Pohjoismaat Pienyhtiö 2K	18 378	18 378	18 378	18 378
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Impakti	3 458	3 458	3 458	3 458
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Kiinteis- toet	502	502	502	502
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Maltillinen Omistaj	3 449	3 449	3 449	3 449
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Rohkea Omistaja	2 864	2 864	2 864	2 864
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Uusi Eu- rooppa	10 246	10 246	10 246	10 246

Tilinpäätös

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Vaihtoehtoiset	4 701	4 701	4 701	4 701
Erikoissijoitusrahasto Taaleri Varovainen Omistaja	3 842	3 842	3 842	3 842
Evli - Emerging Frontier Fund	613	613	613	613
Evli Corporate Bond B	1 379	1 379	1 379	1 379
Evli Emerging Markets Credit Class B	3 148	3 148	3 148	3 148
EVLII Equity Factor USA Fund	3 292	3 292	3 292	3 292
Evli Euro Government Bond B	2 351	2 351	2 351	2 351
Evli Euro Likvidi	4 117	4 117	4 117	4 117
Evli Europe B	1 755	1 755	1 755	1 755
Evli European High Yield	2 697	2 697	2 697	2 697
Evli European Investment Grade Class B	1 926	1 926	1 926	1 926
Evli Finland Select B	2 439	2 439	2 439	2 439
Evli Finnish Small Cap	3 748	3 748	3 748	3 748
Evli GEM	8 078	8 078	8 078	8 078
Evli Global B	8 018	8 018	8 018	8 018
Evli Green Corporate Bond Fund	19 928	19 928	19 928	19 928
Evli Japan B	7 506	7 506	7 506	7 506
Evli Nordic Corporate Bond Class B	19 321	19 321	19 321	19 321
Evli Nordic Dividend B	11 877	11 877	11 877	11 877
Evli North America B	17 206	17 206	17 206	17 206
Evli Osakefaktori B	29 571	29 571	29 571	29 571
Evli Rental Yield Fund	6 908	6 908	6 908	6 908
Evli Short Corporate Bond	1 709	1 709	1 709	1 709
Evli Swedish Small Cap B	2 156	2 156	2 156	2 156
Evli Varainhoito 50 B	1 835	1 835	1 835	1 835
Evli Wealth Manager B	16 884	16 884	16 884	16 884
FIM Asset Management 100	2 735	2 735	2 735	2 735
FIM Asuntotuotto A	1 254	1 254	1 254	1 254
FIM Asuntotuotto C	3 271	3 271	3 271	3 271
FIM Brands	1 567	1 567	1 567	1 567
FIM Emerging Markets ESG	11 399	11 399	11 399	11 399
FIM Euro	1 570	1 570	1 570	1 570
FIM Eurooppa Sijoitusrahasto	989	989	989	989
FIM European HY ESG	4 348	4 348	4 348	4 348
FIM Fenno	634	634	634	634
FIM Forest Non-UCITS Fund	16 526	16 526	16 526	16 526
FIM Forest Non-UCITS Fund Class C	8 766	8 766	8 766	8 766
FIM Fossil Free Europe ESG	5 066	5 066	5 066	5 066
FIM Frontier Fund C	13 162	13 162	13 162	13 162
FIM IG Green ESG	10 934	10 934	10 934	10 934
FIM Kehittyvä Korko	5 584	5 584	5 584	5 584
FIM Korko Optimaattori K	4 114	4 114	4 114	4 114
FIM Lyhyt Korko (Kasvuosuus)	4 957	4 957	4 957	4 957
FIM Passive Europe ESG	1 086	1 086	1 086	1 086
FIM Passive USA ESG	5 021	5 021	5 021	5 021
FIM USA	3 072	3 072	3 072	3 072
Innovestor Kasvurahasto II Ky	1 164	1 164	1 164	1 164
Nordea Eurooppalaiset Tähdet A	7 940	7 940	7 940	7 940
Nordea Global High Yield/Finland	3 976	3 976	3 976	3 976

Tilinpäätös

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Nordea Global Index Fund B kasvu	1 598	1 598	1 598	1 598
Nordea Investment Fund - China Fund	657	657	657	657
Nordea Kehittyvät Osakemarkkinat Kasvu	2 774	2 774	2 774	2 774
Nordea Lyhyt Korko B Kasvu	11 555	11 555	11 555	11 555
Nordea Maaailma Fund	8 939	8 939	8 939	8 939
Nordea Nordic Small Cap K/100	536	536	536	536
Nordea North America	761	761	761	761
Nordea Savings 25 Fund	1 940	1 940	1 940	1 940
Nordea Savings 50	827	827	827	827
Nordea Savings 75	599	599	599	599
Nordea Savings Fixed Income Fund	539	539	539	539
Nordea Suomi	11 311	11 311	11 311	11 311
Nordea Vakaa Tuotto Kasvu A	794	794	794	794
Open Ocean Fund 2015 Ky	1 249	1 249	1 249	1 249
PYN Elite A	975	975	975	975
Seligson & Co Eurooppa-indeksirahasto A	2 683	2 683	2 683	2 683
Seligson & Co Global Top 25 Brands A	7 029	7 029	7 029	7 029
Seligson & Co OMX Helsinki 25-indek- siosuus ETF	5 981	5 981	5 981	5 981
Seligson & Co Pohjois-Amerikka-indek- sirahasto A	714	714	714	714
Seligson & Co Rahamarkkinarahasto AAA	1 218	1 218	1 218	1 218
Seligson & Co Suomi-indeksirahasto A	1 383	1 383	1 383	1 383
Sijoitusrahasto Taaleri Allokatio 50	925	925	925	925
Sijoitusrahasto Titanium Kasvuosinko	1 203	1 203	1 203	1 203
S-Pankki Toimitila A	2 926	2 926	2 926	2 926
S-Pankki Toimitila B	4 474	4 474	4 474	4 474
S-Pankki Tontti B	754	754	754	754
S-Saastorahasto Varovainen	4 271	4 271	4 271	4 271
S-Säästörahasto Rohkea	866	866	866	866
Säästöpankki Eurooppa B (Kasvu)	2 746	2 746	2 746	2 746
Säästöpankki Itämeri B (Kasvu)	6 179	6 179	6 179	6 179
Säästöpankki Kotimaa B (Kasvu)	1 424	1 424	1 424	1 424
Säästöpankki Ryhti B (Kasvu)	46 176	46 176	46 176	46 176
Taaleri Afrikka Rahasto I KY	12 184	12 184	12 184	12 184
Taaleri Aktiivi (Kasvu) Erikoissijoitusra- hasto	2 839	2 839	2 839	2 839
Taaleri Allokatio 100 Kasvu	549	549	549	549
Taaleri Allokatio 25 Kasvu	2 001	2 001	2 001	2 001
Taaleri Arvo Markka A (Kasvu)	2 062	2 062	2 062	2 062
Taaleri Arvo Rein Osake Class A (kasvu)	1 958	1 958	1 958	1 958
Taaleri Asuntorahasto VI Ky	2 988	2 988	2 988	2 988
Taaleri European Cash Machines Equity Fund	1 370	1 370	1 370	1 370
Taaleri Global Fixed Income Fund	5 002	5 002	5 002	5 002
Taaleri Kiinteistöt tuotto A raha	1 071	1 071	1 071	1 071
Taaleri Korkeammat Korot (Kasvu)	6 427	6 427	6 427	6 427
Taaleri Korko Allokatio (kasvu)	1 076	1 076	1 076	1 076
Taaleri Mikro Markka Osake K	3 796	3 796	3 796	3 796
Taaleri Mikro Rein Osake A (kasvu)	27 991	27 991	27 991	27 991

Tilinpäätös

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
Taaleri Parkki (kasvu)	4 910	4 910	4 910	4 910
Taaleri Short Bond Fund	5 775	5 775	5 775	5 775
Taaleri Tonttirahasto Ky I B	982	982	982	982
Taaleri Tonttirahasto Ky II B 16.09.2015	574	574	574	574
Taaleri Tonttirahasto Ky III A 16.12.2015	7 810	7 810	7 810	7 810
Taaleri Tonttirahasto Ky III B 16.12.2015	2 779	2 779	2 779	2 779
Taaleri Tuulitehdas II Ky	9 246	9 246	9 246	9 246
Taalerit Arvo Kruunu Osake	11 464	11 464	11 464	11 464
Taaleritehtaan Linnainmaankulma Ky	1 658	1 658	1 658	1 658
UB HIGH YIELD	1 034	1 034	1 034	1 034
UB LYHYT KORKO	850	850	850	850
UB NORDIC PROBERTY A-Sarja	805	805	805	805
UB POHJOISMAISET LIIKEKIIINTEISTÖT I	2 329	2 329	2 329	2 329
UB Smart	1 931	1 931	1 931	1 931
UB Timberland Fund AIF	814	814	814	814
WS Solar Energy Fund I Ky	743	743	743	743
Muut	21 704	21 704	21 704	21 704
	781 593	781 593	781 593	781 593

Sijoitusrahasto-osuudet, ulkomaiset

Irlanti

db x-trackers S&P 500 Equal Weight UCITS ETF DR -	11 525	11 525	11 525	11 525
iShares Core MSCI Emerging Markets IMI UCITS ETF	1 175	1 175	1 175	1 175
iShares Core S&P 500 UCITS ETF	985	985	985	985
iShares Edge MSCI Europe Quality Factor UCITS ETF	897	897	897	897
iShares Edge MSCI USA Value Factor UCITS ETF	794	794	794	794
iShares MSCI EMU Mid Cap UCITS ETF	738	738	738	738
iShares MSCI Europe SRI UCITS ETF	613	613	613	613
iShares MSCI Europe UCITS ETF Acc	608	608	608	608
iShares MSCI USA Small Cap UCITS ETF	574	574	574	574
Source Physical Gold P-ETC	539	539	539	539
SPDR Barclays Euro Corporate Bond UCITS ETF	526	526	526	526
SPDR Bloomberg Barclays 0-3 Year U.S. Corporate Bo	512	512	512	512
SPDR S&P Euro Dividend Aristocrats UCITS ETF	504	504	504	504
UBS Irl ETF plc - S&P 500 ESG UCITS ETF	502	502	502	502

Luxemburg

Parvest Equity USA Growth (USD)	15 663	15 663	15 663	15 663
Titanium Hoivakiinteistö Erikoissijoitusrahasto	8 782	8 782	8 782	8 782
BNP Paribas Funds US Value Multi-Factor Equity	7 950	7 950	7 950	7 950
Parvest Bond Euro Government	7 594	7 594	7 594	7 594

Tilinpäätös

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
DB X-trackers MSCI Emerging Market TRN Index ETF	4 211	4 211	4 211	4 211
Parvest Equity Europe Small Cap	3 993	3 993	3 993	3 993
Carnegie Worldwide Healthcare Select	3 522	3 522	3 522	3 522
db x-trackers II Iboxx Euro High Yield Bond UCITS	3 171	3 171	3 171	3 171
Carnegie WorldWide (Kasvu)	3 158	3 158	3 158	3 158
Threadneedle Lux - American Fund	3 018	3 018	3 018	3 018
Ossiam Shiller Barclays CAPE US Sector Value TR 1C	2 670	2 670	2 670	2 670
M&G European Credit Investment Fund Class E	2 666	2 666	2 666	2 666
Franklin K2 Electron Global UCITS Fund	2 464	2 464	2 464	2 464
Amundi Index Euro Agg Corporate Sri - Ucits Etf Dr	2 338	2 338	2 338	2 338
AGCM Fund - Asia Growth Sub-Fund	2 032	2 032	2 032	2 032
Eleva UCITS Fund - Eleva European Selection Fund	2 021	2 021	2 021	2 021
BNP EQT US GROWTH-CLACC EUR	2 003	2 003	2 003	2 003
OSSIAM Stoxx Europe 600 Equal Weight NR	1 983	1 983	1 983	1 983
BlackRock Global Index Funds - iShare Emerging Mar	1 921	1 921	1 921	1 921
Carnegie Nordic Markets (Kasvu)	1 811	1 811	1 811	1 811
BNP ASIA EX-JAPAN EQ-CC EUR	2 338	2 338	2 338	2 338
JPMorgan Funds - Emerging Markets Opportunities	2 032	2 032	2 032	2 032
Erikoissijoitusrahasto Titanium Asunto	2 021	2 021	2 021	2 021
BNP CHINA EQUITY-C-E	2 003	2 003	2 003	2 003
Jupiter JGF - European Growth	1 983	1 983	1 983	1 983
BNP Paribas InstiCash EUR 1D Class I	1 921	1 921	1 921	1 921
Lyxor MSCI EM ESG Trend Leaders UCITS ETF	1 811	1 811	1 811	1 811
Carnegie Worldwide Stable Equity EUR	1 728	1 728	1 728	1 728
Nordea 1 SICAV - Climate and Environment Equity Fu	1 711	1 711	1 711	1 711
Morgan Stanley U.S. Advantage Z Acc EUR	1 621	1 621	1 621	1 621
Morgan Stanley Investment Funds - US Advantage Fun	1 548	1 548	1 548	1 548
BNP INDIA EQUITY-CCAPEUR	1 351	1 351	1 351	1 351
Carnegie Worldwide Emerging Mark.Eq EUR	1 310	1 310	1 310	1 310
AMUNDI ETF MSCI NORDIC	1 142	1 142	1 142	1 142
Blackrock Global Funds - ESG Emerging Markets Bond	1 139	1 139	1 139	1 139
NORDEA 1 SICAV - Global Stable Equity Fund - Euro	672	672	672	672
DWS Invest ESG Euro Bonds Short	610	610	610	610
BNP Paribas Funds Climate Impact	596	596	596	596
Amundi ETF S&P Global Luxury	552	552	552	552

Tilinpäätös

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, emoyhtiö	Käypä arvo 31.12.2020, emoyhtiö	Kirjanpitoarvo 31.12.2020, konserni	Käypä arvo 31.12.2020, konserni
BNP EMERGING EQ-C ACC EU	529	529	529	529
Lyxor Euro Corporate Bond UCITS ETF	525	525	525	525
Accendo Capital	524	524	524	524
Global Evolution Funds - Frontier Markets	521	521	521	521
Norja				
Nordea Savings 10 Fund	887	887	887	887
Tanska				
iShares STOXX Europe 600 Food & Beverage UCITS ETF	537	537	537	537
Ranska				
Amundi ETF Nasdaq-100 UCITS ETF	2 045	2 045	2 045	2 045
Ruotsi				
Carnegie Rysslandsfond	1 704	1 704	1 704	1 704
Yhdysvallat				
iShares MSCI USA Size Factor ETF	1 296	1 296	1 296	1 296
Muut	21 892	21 892	21 892	21 892
	185 878	185 878	185 878	185 878

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset emoyhtiö

	Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Ennakko- maksut	Kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2020	6 557	2 407	872	388	10 224
Lisäykset	872	-	1 283	136	2 292
Vähennykset	-	-	-872	-179	-1 051
Hankintameno 31.12.2020	7 429	2 407	1 283	346	11 465
Kertyneet poistot 1.1.2020	-2 361	-1 203		-140	-3 704
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-		98	98
Tilikauden poistot	-634	-241		-70	-944
Kertyneet poistot 31.12.2020	-2 995	-1 444		-112	-4 551
Arvonalentumiset 1.1.2020	-1 160				-1 160
Tilikauden arvonalentumiset	-				-
Arvonalentumiset 31.12.2020	-1 160				-1 160
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	3 274	963	1 283	234	5 754

Konsernin tiedot ovat yhteneväiset emoyhtiön kanssa.

Oma pääoma

	Emoyhtiö 2020	Konserni 2020
Sidottu		
Osakepääoma 1.1. / 31.12.	27 751	27 751
Ylikurssirahasto 1.1. / 31.12.	10 723	10 723
Sidottu oma pääoma yhteensä	38 474	38 474
Vapaa		
Hallituksen käyttövarat 1.1. / 31.12.	8	8
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	89 079	75 602
Edellisen tilikauden voitto	37 244	37 457
Osingonjako	-12 000	-12 000
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	114 323	101 059
Tilikauden voitto	14 158	14 843
Vapaa oma pääoma yhteensä	128 490	115 911
Oma pääoma yhteensä	166 964	154 385

Voitonjakokelpoiset varat 31.12.2020

	Emoyhtiö 2020
Tilikauden voitto	14 158
Hallituksen käyttövarat	8
Edellisten tilikausien voitto	114 323
Voitonjakokelpoiset varat	128 490

Velat ja vakavaraisuus

Velat

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019
Muut velat		
Saman konsernin yrityksille	506	549

Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelka

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Vakuutusmaksuvastuu	1 331 667	1 201 899	1 331 667	1 201 899
Korvausvastuu	37 114	36 003	37 114	36 003
	1 368 781	1 237 902	1 368 781	1 237 902

Laskennalliset verovelat

	Konserni 2020	Konserni 2019
Konserniaktiivan kohdistaminen	3 170	3 727
Konsernin poistoerosta aiheutuva laskennallinen verovelka	15	13
Johdannaisten jaksottamisesta johtuva ero	395	430
	3 580	4 170

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Omasta puolesta annetut

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Johdannaissopimuksista johtuva vastuu				
Ei-suojaavat				
Valuuttajohdannaiset				
Termiini- ja futuurisopimukset				
Avoimet				
Kohde-etuuden arvo	-	12 262	-	12 262
Käypä arvo	-	244	-	244
Suojaavat				
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Avoimet				
Kohde-etuuden arvo	428 480	406 280	428 480	406 280
Käypä arvo	62 857	30 498	62 857	30 498

Suljettujen ja erääntyneiden ei-suojaavien johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulolosvaikutteisesti.

Suljettujen ja erääntyneiden suojaavien johdannaisten realisoitunut tulos jaksetaan tulokseen johdannaissopimuksen alkuperäiselle juoksuaajalle.

Aikaisemmilla tilikausilla suljettujen korkojohdannaisten tuloksesta tilikaudelle on jaksotettu tuottoa 643 337,57 euroa ja tappiota 654 267,22 euroa.

Ei-suojaavien johdannaissopimusten negatiiviset arvostuserot käsitellään kirjanpidossa tulovaikutteisesti.

Saadut johdannaiskaupan vakuudet

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Danske Bank A/S	4 610	2 470	4 610	2 470
Nordea Bank Abp	60 880	34 300	60 880	34 300

Vastuusitoumukset

	Emoyhtiö 2020	Emoyhtiö 2019	Konserni 2020	Konserni 2019
Vuokravastuut			1 036	1 106
Arvonlisäverovastuut				
Arvonlisäverotuksen ryhmäkisteröintiin liit- tyen yhtiö on muiden Keskinäinen Vakuutus- yhtiö Fennian verovelvollisuusryhmän jäsenten kanssa yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilitettävistä arvonlisäveroista				
Omasta puolesta	96	88	96	88
Muiden yritysten puolesta	192	789	192	789
Kiinteistöinvestointien AVL:n 120§:n mukainen tarkistusvastuu			31	276
Sijoitussitoumukset				
Sitouduttu merkitsemään pääomarahastojen osuuksia	5 224	5 559	5 224	5 559
Keskeneräisten rakennuskohteiden maksamat- tomat urakkaerät	-	348	-	348
Vuokranmaksun vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset			206	206

Lähipiirilainat ja -liiketoimet

Yhtiöllä ei ole rahalainoja, vastuuta eikä vastuusitoumuksia vakuutusyhtiön lähipiiriin kuulu-
ville. Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia, jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia eh-
toja noudattaen.

Konsernia koskevat liitetiedot

Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian emoyhtiö on Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, koti-
paikka Helsinki. Fennian konsernitilinpäätöksestä on saatavissa jäljennös emoyhtiön pääkont-
torista, Kyllikinportti 1, Helsinki.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 19. päivänä maaliskuuta 2021

Antti Kuljukka

Simo Sarvamaa

Juha-Pekka Kallunki

Harri Pärssinen

Alexander Schoschkoff
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Helsingissä 19. päivänä maaliskuuta 2021

KPMG OY AB

Mikko Haavisto

KHT

Tilintarkastuskertomus vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian (y-tunnus 1496059-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa Tilintarkastajan palkkiot.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän taroitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arviomme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontroleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Sijoitusomaisuuden arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 10–12)

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Konsernin sijoitusomaisuus sisältäen sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset muodostavat taseen varoista merkittävimmän erän.

Sijoitukset arvostetaan pääsääntöisesti hankintamenuun tai kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn arvoon tai edellä mainittuja alempaan käypään arvoon. Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset arvostetaan käypään arvoon. Tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetään lisäksi sijoitusten käyvät arvot ja sijoitusten nettotuotto käyvin arvoin.

Omaisuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai käypien arvojen yleisten periaatteiden mukaisesti määritettyihin arvioihin. Niiden omaisuserien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista, käyvän arvon määrittämiseen voi liittyä harkinnanvaraisuutta. Tällaisia sijoituksia ovat esimerkiksi noteeraamattomat pääoma- ja kiinteistösijoitukset.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

Olemme arvioineet sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

Olemme testanneet arvopapereiden, johdannaisten ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontroleja.

Olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostuksessa käytettyjä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.

Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Vastuuvelan laskenta (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet s. 13–15)

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Vakuutusyhtiölain 9 luvun mukainen vakuutustekninen vastuuvelka, on emoyhtiön ja konsernin taseen vastattavien merkittävä erä.

Yhtiön omalla riskillä on takuukorkoisia eläke- ja säästöhenkivakuutuksia, joille on luvattu laskuperustekorko. Luvattuun laskuperustekorkoon liittyy sijoitustuottojen riski, jota osaksi hallitaan vastuuvelkaan sisältyvällä korkotäydennysvarauksella. Vastuuvelkaa laskettaessa käytettävä korko on valittava turvaavasti.

Vastuuvelan tasearvon merkittävyyden ja sen laskentaan liittyvien johdon harkintaa sisältävien oletusten ja monimutkaisten vakuutusmatemaattisten laskentamallien johdosta vastuuvelka on arvioitu tilintarkastuksessa eräksi, johon sisältyy olennaisen virheellisyysriski.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuvelan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja laskentaprosessia.

Vakuutusmatemaatikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta ja laskennan oikeellisuutta.

Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuvelan kirjanpidollisen käsittelyn asianmukaisuutta ja arvioineet vastuuvelkaa koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitalinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana tilikaudesta 2007 alkaen yhtäjaksoisesti 14 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsinki 19. maaliskuuta 2021
KPMG Oy Ab

Mikko Haavisto
KHT

Hallinto

Hallitus

1.1.2021

Puheenjohtaja

Antti Kuljukka

konsernijohtaja
Fennia-konserni
Helsinki

Jäsenet

Juha-Pekka Kallunki

liiketaloustieteen professori
Oulun yliopiston kauppakorkeakoulu, Aalto yliopiston kauppakorkeakoulu ja Stockholm School of Economics

Harri Pärssinen

KTM, KHT
Helsinki

Simo Sarvamaa

Chief Transformation Officer
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
Naantali

Hallituksen sihteeri

Sanna Elg

lakiasiainjohtaja
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
Espoo

Tilintarkastajat

KPMG Oy Ab

Mikko Haavisto

KHT

Varatilintarkastaja

KPMG Oy Ab

Fredrik Westerholm

KHT

Henki-Fennian johtoryhmä

1.1.2021

Alexander Schoschkoff

toimitusjohtaja

Johanna Ahvenainen

johtaja, yhtiölakimies, Compliance Officer

Juha-Pekka Kurttila

johtaja, myyntipäälliköt

Ari Koskinen

johtaja, palvelu- ja tuotekehitys, tietohallinto

Anssi Puranen

aktuaarijohtaja

Kari Wilén

johtaja, myynti ja asiakkuudet

Lääkärit

1.1.2021

Lauri Keso

lääketieteen ja kirurgian tohtori, sisätautien ja reumatologian erikoislääkäri